

מקבילות בין ספר שמות לבין ספרי המקרא האחרים

בגוף הפירוש העירונו על מקבילות רבות כאלו. כאן נציין מראי מקומות בלבד ולא נעיר על המסקנות ממקבילות אלה.

א. מקבילות בין ספר שמות לבין החומשים האחרים

מקבילות פנים (בתוך ספר שמות גופו) לא הובאו בדרך כלל, כי על אלה הוער בגוף הפירוש.

שמות	חומשים אחרים
ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה... שבעים נפש (א א-ה).	ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה... כל-הנפש לבית-יעקב הבאה מצרימה שבעים (בר' מו ח-כז); בשבעים נפש ירדו אבתיך מצרימה (דב' י כב).
ראובן שמעון לוי ויהודה וגו' (שם ב-ד).	בר' לה כג-כו.
וימת יוסף (שם ו).	בר' נ כו.
וכני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו	פרו ורבו ומלאו את-הארץ (בר' א כח; ט

(א) ; ואתם פרו ורכו שרצו בארץ ורבו-בה
(שם ט ז); ... וארבה אותך במאד מאד
(שם יז ב); והפרתי אתך במאד מאד (שם
שם ו); והפריתי אתו והרביתי אתו במאד
מאד (שם שם כ); והרבה ארבה את-זרעך
(שם כב יז); והרביתי את-זרעך (שם כו
ד); והיה זרעך כעפר הארץ (שם כח יד);
ושמתי את-זרעך כחול הים (שם לב יג);
פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך (שם
לה יא); וישב ישראל בארץ מצרים בארץ
גשן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד (שם מז
כו); ה' אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום
ככוכבי השמים לרב (דב' א י); וראה שם
י כב).

במאד מאד ותמלא הארץ אתם (שם ז).

...לך מעמנו כיי-עצמת ממנו מאד (בר' כו
טז); ויגר מואב מפני העם מאד כי רב-
הוא (במ' כב ג); ארה-לי את-העם הזה
כיי-עצום הוא ממני (שם שם ו); ויהי-שם
לגוי גדול עצום ורב (דב' כו ה).

הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו (א
ט).

הבה נלכנה לבנים... הבה נבנה-לנו עיר
ומגדל... פן-נפוץ על-פני כל-הארץ (בר'
יא ג-ד).

הבה נתחכמה לו פן-ירבה ... ועלה מן-
הארץ (א י).

ועבדום וענו אתם... (בר' טו יג); כיי-עבדי
הם אשר-הוצאתי אתם מארץ מצרים...
לא-תודה בו בפרך... (ויק' כה מב-מג);
וירעו לנו מצרים (במ' כ טו); וירעו אתנו
המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה
(דב' כו ו).

וישימו עליו שרי מסים למען ענתו
בסבלתם ויבן ערי מסכנות... וכאשר יענו
אתו... ויעבדו מצרים את-בני ישראל
בפרך... בחמר ובלבנים... את כל-עבדתם
אשר-עבדו בהם בפרך (א יא-יד).

והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת... (בר'
כח יד); ויפרץ האיש (יעקב) מאד מאד
(שם ל מג); ויקץ מואב מפני בני ישראל
(במ' כב ג).

וכאשר יענו אתו כן ירבה וכן יפרץ ויקצו
מפני בני ישראל (א יב).

... ותאמר לה המילדת... כיי-גם-זה לך בן
(בר' לה יז).

... בילדכן את-העבריות וראיתן ... אמ-בן
הוא (א טז).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

- ותיראן המילדת את־האלהים... ותחיין את־הילדים (א יז).
- ... רק אין־יראת אלהים... והרגוני... (בר' כ יא).
- ותרא אתו כ־טוב הוא... (ב ב).
- ... תבית עצי־גפר ... וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר (בר' ו יד).
- ... מילדי העברים זה (ב ו).
- ... ויגד לאברם העברי (בר' יד יג); הביא לנו איש עברי... העבד העברי (שם לט יד, יז): כ־גנב גנבתי מארץ העברים (שם מ טו); כי לא יוכלון המצרים לאכל את־העברים לחם (שם מג לב).
- ויאמר לרשע למה תכה רעך (ב יג).
- ... ויברח משה ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ־מדין וישב על־הבאר (ב טו).
- ... ויבקש להרג את־משה ויברח משה מפני פרעה וישב בארץ־מדין וישב על־הבאר (ב טו).
- ... ויגד לאברם העברי (בר' יד יג); הביא לנו איש עברי... העבד העברי (שם לט יד, יז): כ־גנב גנבתי מארץ העברים (שם מ טו); כי לא יוכלון המצרים לאכל את־העברים לחם (שם מג לב).
- ארוור מכה רעהו (דב' כז כד).
- ... הגנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך... וקום ברח־לך... חרונה (בר' כז מב-מג); וירא והנה באר בשדה... (שם כט ב); ותלד (קטורה) לו (לאברהם)... ואת־מדין... וישלחם ... קדמה אל־ארץ קדם (שם כה ב-ו).
- ... והנה רחל בתו באה עם־הצאן... והשקיננו הצאן (בר' כז ו-ח).
- ... ויגש יעקב ויגל את־האבן מעל פי הבאר וישק את־צאן לבן (בר' כז י).
- ... וישב עמו חודש ימים... ברחל בתך הקטנה... טוב תתי אתה לך... שבה עמדי (בר' כז יד-יט).
- ... ויתן־לו את־אסנת בת־פוטי פרע כהן אן לאשה (בר' מא מה)... קרא אפרים, כי־הפרני אלהים בארץ עניי (שם שם נב).
- ... ויזעקו ותעל שועתם אל־האלהים מן־
- ... ויזעקו ותעל שועתם אל־האלהים מן־

הכצעקתה הבאה אלי... ואם-לא אדעה
(בר' יח כ-כא); וישמע אלהים את-קול
הנער (שם כא יז); ונצעק אל-ה' אלהי
אבותינו, וישמע ה' את-קולנו וירא את-
ענינו ואת-עמלנו ואת-לחצנו (דב' כו ז).

ויזכר אלהים את-נח (בר' ח א); וזכרתי
את-בריתי אשר ביני וביניכם... לזכר ברית
עולם (שם ט טו-טז); ביום ההוא כרת
ה' את-אברם ברית לאמר (שם טו יח);
ואתנה בריתי ביני ובינך... והקמתי את-
בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריך לדורתם
לברית עולם (שם יז ב-ז); ויזכר אלהים
את-אברהם (שם יט כט); והקמתי את-
השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך (שם
כו ג); ויזכר אלהים את-רחל (שם ל כב);
ואת-הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק
לך אתננה (שם לה יב); וזכרתי את-בריתי
יעקוב, ואף את-בריתי יצחק ואף את-
בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר (ויק'
כו מב וראה שם מד-מה); ולא ישכח
את-ברית אבתיך אשר נשבע להם (דב'
ד לא); כי מאהבת ה' אתכם ומשמרו
את-השבעה אשר נשבע לאבותיכם... שמר
הברית והחסד... ושמר ה' אלהיך לך את-
הברית ואת-החסד אשר נשבע לאבתך
(שם ז ח, ט, יב); ... ולמען הקים את-
הדבר אשר נשבע ה' לאבתך לאברהם
ליצחק וליעקב (שם ט ה); זכר לעבדיך
לאברהם ליצחק וליעקב (שם שם כו);
וכאשר נשבע לאבתך לאברהם ליצחק
וליעקב (שם כט יב).

ויעקב רעה את-צאן לבן (בר' ל לו).

... ורצון שכני סנה (דב' לג טז); וימצאה
מלאך ה' (בר' טז ז); ויקרא אליו מלאך
ה' מן-השמים (שם כב יא); ויקרא מלאך

העבדה. וישמע אלהים את-נאקתם... וירא
אלהים את-בני ישראל וידע אלהים (ב
כג-כה; וראה ג ז).

ויזכר אלהים את-בריתו את-אברהם את-
יצחק ואת-יעקב (ב כד).

ומשה היה רעה את-צאן יתרו חתנו (ג א).

וירא מלאך ה' אליו בלבת-אש מתוך
הסנה... ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה...
(ג ב-ד).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

ה' אל-אברהם (שם שם טו); וירא ה'
אל-אברם ויאמר לזרעך אתן את-הארץ
הזאת (שם יב ז; וראה שם יז א; יח
א; כו ב; כו כד; לה ט; וראה עוד שם
כב יד: ... ה' יראה אשר יאמר היום בהר
ה' יראה).

... ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני (בר'
כב יא); ... ויאמר יעקב יעקב ויאמר הנני
(שם מו ב).

ויאמר אנכי אלהי אביך אברהם (בר' כו
כד); ויאמר יעקב אלהי אבי אברהם ואלהי
אבי יצחק... (שם לב י); אנכי האל אלהי
אביך... (שם מו ג).

כי-ראיתי אלהים פנים אל-פנים ותנצל
נפשי (בר' לב לא).

ראה המקבילות לעיל ב כג-כה.

והארץ הנה רחבת-ידיים לפניהם (בר' לד
כא); והשווה עוד ויק' כ כד; במ' יג כז;
יד ז-ח; דב' ו ג; ח ז-י ועוד; לב יג-יד.

בר' י טו-יט; טו כ-כא; במ' יג כט; דב'
א ז; ז א; כ יז.

ראה המקבילות לעיל ב כג-כה.

וישלח מלאך ויצאנו ממצרים (במ' כ טז);
... לכה ואשלחך אליהם (בר' לז יג).

ואהיה עמך ואברכך (בר' כו ג); שוב
אל-ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך
(שם לא ג).

... ויאמר משה משה, ויאמר הנני (ג ד).

ויאמר אנכי אלהי אביך אברהם
אלהי יצחק ואלהי יעקב (ג ו, וראה גם
שם טו, טז).

ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל-
האלהים (ג ו).

ראה ראיתי וגו' (ג ז).

אל-ארץ טובה ורחבה אל-ארץ זבת חלב
ודבש (ג ח, וראה גם שם יז).

אל-מקום הכנעני והחתי וגו' (ג ח, יז).

ועתה הנה צעקת בני-ישראל באה אלי
וגו' (ג ט).

ועתה לכה ואשלחך אל-פרעה והוצא את-
עמי בני-ישראל ממצרים (ג י).

... כי-אהיה עמך (ג יב).

נספחות

- ... ואמר-לי מה-שמו מה אמר אלהם (ג) ויאמר הגידה-נא שמך (בר' לב ל). (יג).
- לך ואספת את-זקני ישראל (ג טז). אספה-לי שבעים איש מזקני ישראל (במ' יא טז; וראה עוד ויק' ט א; דב' לא ט).
- פקד פקדתי אתכם (ג טז). ואלהים פקד יפקד אתכם (בר' נ כד והשווה שם שם כה).
- ואת-העשוי לכם במצרים (ג טז). ... כי ראיתי את כל-אשר לבן עשה לך (בר' לא יב).
- ואמר אעלה אתכם מעני מצרים (ג יז). ... והעלה אתכם מן-הארץ הזאת אל-הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב (בר' נ כד וראה שם מו ד); כי אני ה' המעלה אתכם מארץ מצרים (ויק' יא מה).
- ושלחתי את-ידי והכיתי את-מצרים בכל נפלאתי אשר אעשה בקרבו (ג כ). וגם את-הגוי אשר יעבדו דן אנכי (בר' טו יד).
- ונתתי את-חן העם-הזה בעיני מצרים (ג כא). ויהי ה' את-יוסף... ויתן חנו בעיני... (בר' לט כא).
- והיה כי תלכון לא תלכו ריקם (ג כא)... ונצלתם את-מצרים (שם כב). ואחרי-כן יצאו ברכש גדול (בר' טו יד).
- ... והנה ידו מצרעת כשלג (ד ו). והנה מרים מצרעת כשלג (במ' יב י).
- בי אדני (ד י). השווה: בי אדני (בר' מג כ; מד יח; במ' יב יא).
- ואת-המטה הזה תקח בידך (ד יז). קח את-המטה (במ' כ ח).
- בני בכרי ישראל (ד כב). וימכר את-בכרתו ליעקב (בר' כה לג); ... את-בכרתי לקח (שם כז לו); בנים אתם לה' אלהיכם (דב' יד א); הלוא-הוא אביך קנך (שם לב ו).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

ויהי בדרך במלון ויפגשו ה' ויבקש המיתו (ד כד).	ויותר יעקב לכדו ויאבק איש עמו... כי שרית עם-אלהים ועם-אנשים ותוכל (בר' לב כה-כט).
ותכרת את-ערלת בנה (ד כה).	בר' יז ט-יד; שם כג-כז.
לך לקראת משה... וילך ויפגשו בהר האלהים וישקלו (ד כז).	וירץ עשו לקראתו ויחבקו ויפל על-צוארו וישקהו ויבכו (בר' לג ד).
... ויאספו את-כל-זקני בני ישראל (ד כט).	ראה לעיל מקבילות ג טז.
ויאמן העם (ד לא).	והאמן בה' (בר' טו ו).
כי-פקד ה' את-בני ישראל (ד לא).	ראה לעיל מקבילות ג טז.
ויקדו וישתחוו (ד לא).	בר' מג כח ועוד.
דבר-יום ביומו (ה יט).	לקמן טז ד; ויק' כג לו.
ירא ה' עליכם וישפט (ה כא).	ישפט ה' ביני וכיניך (בר' טז ה).
כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו (ו א).	ויציאנו ה' ממצרים ביד חזקה (דב' ו כא ועוד הרבה מעין זה).
ויאמר אליו אני ה' (ו ב).	לראשונה בבר' טו ז; ומעין זה הרבה מאד בכל התורה.
וארא אל-אברהם אל-יצחק ואל-יעקב באל שדי (ו ג).	וירא ה' אל-אברם ויאמר אליו אני-אל שדי (בר' יז א; וראה שם כו כד); ויאמר לו (ליעקב) אלהים אני אל שדי (שם לה יא); ואל שדי יתן לכם רחמים (שם מג יד); אל שדי נראה-אלי בלזו (שם מח ג); מאל אביך... ואת שדי ויברכך (שם מט כה); מחזה שדי יחזה (במ' כד ד, טז).
ושמי ה' לא נודעתי להם (ו ג).	אם-יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע, בחלום אדבר-בו (במ' יב ו); והשווה עוד בר' מה א: בהתודע יוסף אל-אחיו).

והקמתי את־בריתי... ונתתי לך... את ארץ
מגריך את כל־ארץ כנען לאחזת עולם
(בר' יז ז-ח; וכן שם כו ג-ד; לה יב);
וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען
(שם לו א; והשווה עוד ויק' כה לח; דב'
א ח ועוד הרבה).

ראה לעיל מקבילות ב כד.

ראה לעיל מקבילות ג ח.

... לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת
ובמופתים ובמלחמה וכיד חזקה ובזרוע
נטויה ובמוראים גדלים (דב' ד לד; ועוד
כיוצא בזה).

להיות לך לאלהים ולזרעך אחריו... והייתי
להם לאלהים (בר' יז ז-ח); והיה ה' לי
לאלהים (שם כח כא); והשווה לקמן כט
מה-מו; ויק' יא מה ועוד; ... והייתי לכם
לאלהים ואתם תהיר־לי לעם (ויק' כו יב);
לקחת לו גוי מקרב גוי (דב' ד לד); ואתכם
לקח ה'... להיות לו לעם נחלה (שם שם
כ ועוד).

כי יביאך ה' אלהיך אל־הארץ אשר־אתה
בא־שמה לרשתה וגו' (דב' ז א ועוד);
תורה צוה־לנו משה מורשה קהלת יעקב
(דב' לג ד).

השווה בר' מו ט-יא; במ' ג יד ואילך;
שם כו ה-יד, נו-ס.

אלה מסעי בני־ישראל אשר יצאו מארץ
מצרים לצבאתם ביד־משה ואהרן (במ'
לג א).

... ויציאנו ה' ממצרים ביד חזקה, ויתן ה'

וגם הקמתי את־בריתי אתם לתת להם
את־ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר־גרו
בה (ו ד).

וגם אני שמעתי וגו' (ו ה).

לכן אמר לבני־ישראל וגו' (ו ו).

וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים
גדלים (ו ו).

ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם
לאלהים וגו' (ו ז).

והבאתי אתכם אל־הארץ... ונתתי אתה
לכם מורשה אני ה' (ו ח).

יִיחֹסִי רְאוּבֵן־שִׁמְעוֹן־לוֹי (ו יד-כה).

הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם
הוציאו את־בני ישראל מארץ מצרים...
הוא משה ואהרן (ו כו-כז).

והרביתי את אתתי ואת־מופתי בארץ

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

- מצרים (ז ג); ונתתי את־ידי במצרים והוצאתי וגו' (שם ד).
- אוחת ומפתים גדלים וגו' (דב' ו כא-כב); כי כל־האנשים הראים את־כבדי ואת־אתתי אשר־עשיתי במצרים ובמדבר (במ' יד כב); בכל האתות אשר־עשיתי בקרבן (שם שם יא); במסת באתת ובמופתים (דב' ד לד); ואת־אתתיו ואת־מעשיו אשר עשה בתוך מצרים (שם יא ג); המסת הגדלת אשר־ראו עיניך והאתת והמפתים וגו' (שם ז יט); ויוצאנו ה' ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתות ובמפתים (שם כו ח); וראה עוד שם כט ב; לד יא).
- ויקרא גם־פרעה לחכמים ולמכשפים... חרטמי מצרים (ז יא-יב).
- ויקרא את־כל־חרטמי מצרים ואת־כל־חכמיה... ואין־פותר אותם לפרעה (בר' מא ח).
- ... לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח לה' אלהינו הן נזבח את־תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו (ח כב).
- ... והסיר ה' ממך כל־חלי וכל־מדוי מצרים הרעים אשר ידעת (דב' ז טו); יככה ה' בשחין מצרים (שם כח כז); והשיב בך את כל־מדוה מצרים (שם שם ס).
- ... ויהי שחין אבעבעת פרח באדם ובבהמה ... ובכל־מצרים (ט י-יא).
- למען תדע כי לה' הארץ (ט כט).
- השערה אביב (ט לא).
- ולמען תספר באזני בנך ובן־בנך (י ב).
- ויחזק ה' את־לב פרעה ולא אבה לשלחם (י כז; וראה ט יב).
- אביב קלוי באש (ויק' ב יד).
- והודעתם לבניך ולבני בניך (דב' ד ט).
- ולא אבה סיחן... כִּי־הקשה ה' אלהיך את־רוחו ואמץ את־לכבו למען תתו בידך כיום הזה (דב' ב ל).
- וינגע ה' את־פרעה נגעים גדלים... ויצו עוד נגע אחד אביא על־פרעה ועל־מצרים

נספחות

- אחרי־כן ישלח אתכם מזה (יא א).
 עליו פרעה אנשים וישלחו אתו ואת־
 אשתו ואת־כל־אשר־לו (בר' יב יז-כ).
- וישאלו איש מאת רעהו וגו'... ויתן ה'
 את־חן העם בעיני מצרים (יא ג).
- והחדש הזה לכם ראש חדשים... (שמ' יב ב).
- וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי
 חדשיכם... (במ' י י'); ובראשי חדשיכם...
 זאת עלת חדש בחדשו לחדשי השנה (שם
 כח יא-יד).
- ... שה לבית־אבת שה לבית... וראיתי
 את־הדם... (יב ג-יג).
- להלכות פסח (פרק יב).
- השווה לקמן שמ' יג ג-ח; כג טו; שם
 יח; לד יח; שם כה; ויק' כג ה-ח; במ' ט
 א-יד; שם כח טז-כה; דב' טז א-ח.
- שה תמים זכר (יב ה).
- לרצנכם תמים זכר בבקר בכשבים ובעזים
 (ויק' כב יט; ועוד הרבה כיו"ב בענייני
 הקרבנות).
- בן־שנה יהיה לכם (יב ה).
- כבשים בני שנה תמימים (במ' כח ג);
 ועוד כיו"ב בענייני קרבנות.
- ... בין הערבים (יב ו).
- כמו תמיד של בין הערבים (במ' כח ד
 ועוד).
- ... ראשו על־כרעיו ועל־קרבו (יב ט).
- את־הראש... וקרבו וכרעיו... (ויק' א ח-ט
 ועוד כיו"ב בקרבנות).
- ולא־תותירו ממנו עד־בקר וגו' (יב י).
- השווה לקמן שמ' כט לד; ויק' ז טו-יז;
 ח לב; יט ו.
- ואכלתם אתו בחפזון (יב יא).
- כי בחפזון יצאת מארץ מצרים (דב' טז
 ג).
- ונכרתה הנפש ההוא מישראל (יב טו).
- =במ' יט יג. וכיו"ב הרבה בתורה. וחז"ל
 מנו ל"ו כריתות.

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

בר' ז יג; יז כג; יז כו; לקמן יב מא, נא; ויק' כג כא; שם שם כח; שם שם כט; שם שם ל; דב' לב מח.	בעצם היום הזה (יב יז).
חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם כל- חלב וכל-דם לא תאכלו (ויק' ג יז ועוד כיו"ב).	לדרתיכם חקת עולם... בכל מושבתיכם (יב יז-כ).
ומצרים מקברים את אשר הכה ה' בהם כל-בכור ובאלהיהם עשה ה' שפטים (במ' לג ד).	והכיתי כל-בכור בארץ מצרים מאדם ועד- בהמה ובכל-אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה' (יב יב).
... ושני תולעת ואזב... וטבל... בדם הצפר השחטה (ויק' יד ד-ו); ולקח אזוב וטבל במים... (במ' יט יח).	ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם... (יב כב).
והיה כיתבוא אל-הארץ אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה... (דב' כו א ועוד הרבה כיו"ב).	והיה כיתבאו אל-הארץ אשר יתן ה' לכם... (יב כה).
כיישאלך בנך מחר לאמר וגו' (דב' ו כ ואילך).	והיה כייאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם, ואמרתם זבח-פסח הוא וגו' (יב כו-כז).
ויעשו בני ישראל ככל אשר צוה ה' את- משה כן עשו (במ' א נד ועוד כיו"ב).	וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את-משה ואהרן כן עשו (יב כח).
כי בחדש האביב הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה (דב' טז א).	ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי (יב לא).
ואחרי-כן יצאו ברכש גדול (בר' טו יד); ויסעו בני-ישראל מרעמסס ויחנו בסכת (במ' לג ה).	... וינצלו את-מצרים. ויסעו בני-ישראל מרעמסס סכתה (יב לו-לז).
ויהיו כל-הפקדים שש-מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים (במ' א מו); שש-מאות אלף רגלי... (שם יא כא); אלה פקודי בני ישראל שש-מאות אלף ואלף שבע מאות ושלשים (שם כו נא).	... כשש-מאות אלף רגלי הגברים (יב לז).

והאספסוף אשר בקרבו ... (כמ' יא ד).	וגם-ערב רב עלה אתם (יב לח).
ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני גד עצום מאד (כמ' לב א).	וצאן ובקר מקנה כבד מאד (יב לח).
כי-גור יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה (כר' טו יג).	ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה וגו' (יב מ-מא).
הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה (דב' טז א).	ליל שמרים הוא לה' להוציאם מארץ מצרים (יב מב).
האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם (כמ' טו כט).	תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוכם (יב מט).
ואני הנה לקחתי את-הלויים מתוך בני ישראל תחת כל-בכור פטר רחם מבני ישראל והיו לי הלויים וגו' (כמ' ג יב-יג); כל-פטר רחם לכל-בשר אשר-יקריבו לה' באדם ובבהמה יהיה-לך אך פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור-הבהמה הטמאה תפדה וגו' (שם יח טו ואילך); אך-בכור אשר-יבכר לה' בבהמה לא-יקדיש איש אתו וגו' (ויק' כז כו-כז); כל-הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש לה' וגו' (דב' טו יט ואילך).	קדש-לי כל-בכור פטר כל-רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא (יג ב).
למען תזכר את-יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך (דב' טז ג).	זכור את-היום הזה אשר יצאתם ממצרים וגו' (יג ג).
שמור את-חדש האביב... כי בחדש האביב הוציאך ה' אלהיך ממצרים... (דב' טז א).	היום אתם יצאים בחדש האביב (יג ד).
והיה כי יביאך ה' אלהיך אל-הארץ אשר נשבע לאבתך וגו' (דב' ו י); וראה שם ז א; יא כט).	והיה כייביאך ה' אל-ארץ הכנעני וגו' (יג ה, וראה שם גם יא).
ואמרת לבנך וגו' (דב' ו כא).	והגדת לבנך ... (יג ח).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

וקשרתם לאות על־ידך והיו לטטפת בין עיניך (דב' ו ח); ... וקשרתם אתם לאות על־ידכם והיו לטוטפת בין עיניכם (שם יא יח).	והיה לך לאות על־ידך ולזכרון בין עיניך... והיה לאות על־ידכה ולטוטפת בין עיניך (יג ט, טז).
ולמדה את־בני־ישראל שימה שימה בפיהם (דב' לא יט).	למען תהיה תורת ה' בפיו (יג ט).
... ואת בכור־הבהמה הטמאה תפדה (במ' יח טו); וערפושם את־העגלה בנחל (דב' כא ד).	וכל־פטר חמר תפדה בשה ואם־לא תפדה וערפתו (יג יג).
... אך פדה תפדה את בכור האדם (במ' יח טו); אלהים יראה־לו השה לעלה בני ... ויעלהו לעלה תחת בנו (בר' כב ח-יג).	וכל בכור אדם בבניך תפדה (יג יג).
כִּי־ישאלך בנך מחר לאמר... ואמרת לבנך וגו' (דב' ו כ-כא).	והיה כִּי־ישאלך בנך מחר לאמר מה־זאת ואמרת וגו' (יג יד).
נתנה ראש ונשוכה מצרימה (במ' יד ד).	פן־ינחם העם בראתם מלחמה ושכו מצרימה (יג ז).
פנו לכם וסעו המדברה דרך ים־סוף (דב' א מ; וראה שם ב א; במ' יד כה).	ויסב אלהים את־העם דרך המדבר ים־סוף (יג יח).
ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר (במ' לג ו).	ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר (יג כ).
... כִּי־אתה ה' בקרב העם הזה אשר־עין בעין נראה אתה ה' וענגך עמד עליהם ובעמד ענגך... ובעמוד אש... (במ' יד יד; וראה שם ט טו-כג; י יא-יב; שם שם לד); ההלך לפניכם... באש לילה... ובענן יומם (דב' א לג).	וה' הלך לפניהם וגו' לא־ימיש עמוד הענן... ועמוד האש... (יג כא-כב).
וישב על־פי החירות אשר על־פני בעל צפון ויחנו לפני מגדל (במ' לג ז).	וישכו ויחנו לפני פי החירות בין מגדל ובין הים לפני בעל צפון נכחו תחנו על־הים (יד ב).

נספחות

- ובני ישראל יצאים ביד רמה (יד ח).
ממחרת הפסח יצאו בני-ישראל ביד רמה
לעיני כל-מצרים (במ' לג ג).
- ויאמרו אל-משה המבלי אין-קברים
במצרים וגו' (יד יא-יב).
ותלונות בני ישראל השווה במ' יא א-ו;
יד א-ד; כ ג-ה; כא ה.
- וינער ה' את-מצרים בתוך הים. וישבו
המים וכסו את-הרכב ואת-הפרשים לכל
חיל פרעה... לא-נשאר בהם עד-אחד...
(יד כז-כט).
- ואשר עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו
אשר הציף את-מי ים-סוף על-פניהם
ברדפם אחריכם ויאכדם ה' עד היום הזה
(דב' יא ד).
- כי אשר ראיתם את-מצרים היום לא תספו
לראתם עוד עד-עולם (יד יג).
- ולא-ישיב את-העם מצרימה... וה' אמר
לכם לא תספון לשוב בדרך הזה עוד (דב'
יז טז); והשיבך ה' מצרים באניות בדרך
אשר אמרתי לך לא-תסיף עוד לראתה
(שם כח סח).
- ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים (יד
כט; טו יט).
- וירא ישראל... וייראו העם את-ה' ויאמינו
בה' ובמשה עבדו (יד לא).
- אז ישיר-משה ובני ישראל את-השירה
הזאת (טו א).
- אז ישיר ישראל את-השירה הזאת (במ'
כא יז).
- רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים (דב'
לג כו).
- אז ישיר-משה ובני ישראל את-השירה
הזאת (טו א).
- אשר מי-אל בשמים ובארץ וגו' (דב' ג
כד).
- מִי־כִמְכָה בָאֵלִים ה'... (טו יא).
- הוא תהלתך והוא אלהיך אשר-עשה אתך
את-הגדלת ואת-הנוראת האלה (דב' י
כא).
- נורא תהלת עשה פלא (טו יא).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

היום הזה אחל תת פתוך ויראתך על-פני העמים תחת כל-השמים אשר ישמעון שמעך ורגזו וחלו מפניך (דב' ב כה).	שמעו עמים ירגזון חיל אחז ישבי פלשת (טו יד).
אלה אלופי אדום למשבתם בארץ אחזתם (בר' לו מג).	... אלופי אדום (טו טו).
הלוא-הוא אביך קנך (דב' לב ו).	... עם-זו קנית (טו טז).
ה' אלהיו עמו ותרועת מלך בו (במ' כג כא; וראה עוד דב' לג ה).	ה' ימלך לעלם ועד (טו יז).
ראה לעיל ב ד-ח; במ' יב א-טז; שם כ א; כו נט; דב' כד ט.	ותקח מרים הנביאה... (טו כ).
... ויעברו בתוך-הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים במדבר אתם ויחנו במרה (במ' לג ח); ועל מדבר שור ראה בר' טז ז; כה יח; ועל המים בדרכם של בני ישראל במדבר ראה לקמן טו כז; יז א ואילך; במ' כ ב ואילך; שם כא ה ואילך.	ויסע משה את-ישראל מים-סוף ויצאו אל-מדבר-שור וילכו שלשת-ימים במדבר ולא-מצאו מים, ויבאו מרתה... (טו כב-כג).
השווה מקבילות לעיל יד יא-יב.	וילנו העם על-משה (טו כד).
השווה לקמן יט ה; כג כב; דב' יא יג; טו ה; כח א.	ויאמר אם-שמוע תשמע לקול ה' אלהיך וגו' (טו כו).
השווה דב' ו יח; ח ו; יב כה, כח; יג יט; כא ט (וההפך בדב' יב ח).	... והישר בעיניו תעשה... (טו כו).
ושמרת את-חקיו ואת-מצותיו (דב' ד מ); שמור תשמרון את-מצות ה' אלהיכם ועדתיו וחקיו אשר צוך, ועשית הישר והטוב בעיני ה' (שם ו יז-יח; וראה שם כו יז; כח א, טו).	והאזנת למצותיו ושמרת כל-חקיו... (טו כו).
והסיר ה' ממך כל-חלי וכל-מדוי מצרים	כל-המחלה אשר-שמתי במצרים לא-

הרעים אשר ידעת לא ישימם בך (דב' ז טו); והשיב בך את כל-מדוה מצרים אשר יגרת מפניהם (שם כח ט; וראה עוד שם שם כז); ויצעק משה אל-ה' לאמר, אל נא רפא נא לה (במ' יב יג).

ויבאו אילמה ובאילם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנר-שם (במ' לג ט).

ויסעו מאילם ויחנו על-ים-סוף, ויסעו מים-סוף ויחנו במדבר-סין (במ' לג י-יא).

השווה לעיל טו כד.

בלתי אל-המן עינינו, והמן... שטו העם ולקטו (במ' יא ו-ז ואילך); ... למען ענתך לנסתך לדעת את-אשר בלבבך התשמר מצותו אס-לא... ויאכלך את-המן אשר לא-ידעת... (דב' ח ב-ג); המאכלך מן במדבר... ולמען נסתך להיטבך באחריתך (שם שם טז).

הנעדים על-ה' ואהרן מה-הוא כי תלינו (קרי) עליו (במ' טז יא).

ויאמר משה אל-קרח אתה וכל-עדתך היו לפני ה' (במ' טז טז).

... וירא כבוד-ה' אל-כל-העדה (במ' טז יט); ויהי בהקהל העדה... ויפנו אל-אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד ה' (שם יז ז).

את-תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי (במ' יד כז).

ונתן ה' לכם בשר ואכלתם (במ' יא יח).

אשים עליך כי אני ה' רפאך (טו כו).

ויבאו אילמה ושם שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנר-שם על-המים (טו כז).

ויסעו מאילם ויבאו כל-עדת בני-ישראל אל-מדבר-סין (טז א).

וילונו... (טז ב).

הגני ממטיר לכם לחם מן-השמים, ויצא העם ולקטו דבר-יום ביומו למען אנסנו הילך בתורת אס-לא (טז ד).

ונחנו מה לא-עלינו תלנתיכם כי על-ה' (טז ח).

ויאמר משה... אל-כל-עדת בני ישראל קרבו לפני ה' (טז ט).

ויהי כדבר אהרן אל-כל-עדת בני-ישראל ויפנו אל-המדבר והנה כבוד ה' נראה בענן (טז י).

שמעתי את-תלונת בני ישראל (טז יב).

בין הערבים תאכלו בשר (טז יב).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

- ויהי בערב ותעל השלו ותכס את-המחנה... (טז יג).
 ורוח נסע מאת ה' ויגזו שלמים מן-הים ויטש על-המחנה וגו' (במ' יא לא).
- ...ובבקר היתה שכבת הטל סביב למחנה, ותעל שכבת הטל והנה על-פני המדבר... מן הוא... (טז יג-טו).
- ... מן הוא כי לא ידעו מה-הוא... הוא הלחם אשר נתן ה' לכם לאכלה (טז טו).
- ויאכלך את-המן אשר לא-ידיעת ולא ידעון אבתיך, למען הודיעך כי לא על-הלחם לבדו יחיה האדם כי על-כל-מוצא פי-ה' יחיה האדם (דב' ח ג; וראה שם שם טז; כט ד-ה).
- ויקצף עליהם משה (טז כ).
 משה... ויקצף על-אלעזר ועל-איתמר (ויק' י טז); ויקצף משה על פקודי החיל (במ' לא יד).
- הוא אשר דבר ה' (טז כג).
 = ויק' י ג.
- שבתון שבת-קדש לה' מחר (טז כג).
 וביום השביעי שבת שבתון מקרא-קדש... שבת הוא לה'... (ויק' כג ג).
- ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה-בו (טז כו).
 ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון... (ויק' כג ג ועוד כיו"ב).
- עד-אנה מאנתם לשמר מצותי ותורתי (טז כח).
 ... עד-אנה ינאצני העם הזה ועד-אנה לא-יאמינו בי וגו' (במ' יד יא).
- ... מן והוא כזרע גד לבן וטעמו כצפיחת בדבש (טז לא).
 והמן כזרע-גד הוא ועינו כעין הבדלח... והיה טעמו כטעם לשד השמן (במ' יא ז-ח).
- למען יראו את-הלחם אשר האכלתי אתכם במדבר (טז לב).
 המאכלך מן במדבר (דב' ח טז).
- ויאמר משה אל-אהרן קח צנצנת אחת... ויניחיהו אהרן לפני העדת למשמרת (טז לג-לד).
 ... השב את-מטה אהרן לפני העדות למשמרת (במ' יז כה).

- והעמר עשרית האיפה הוא (טז לו).
 והבאתם את-עמר ראשית קצירכם אל-
 הכהן וגו' (ויק' כג י-יג); ועשירית האיפה
 סלת למנחה (במ' כח ה ועוד כיו"ב).
- ויסעו כל-עדת בני-ישראל ממדבר-סין...
 ויחנו ברפידים ואין מים לשתת העם (יז
 א).
- ויסעו ממדבר-סין... ויחנו ברפידים ולא-
 היה שם מים לעם לשתות (במ' לג יב-יד).
 וראה עוד במ' כ ב, ה.
- וירב העם עם-משה ויאמרו תנו-לנו מים
 (יז ב).
- וירב העם עם-משה... (במ' כ ג; והשווה
 מקבילות לעיל יד יא).
- ולמה הבאתם את-קהל ה' אל-המדבר הזה
 ואת-בני ואת-מקני בצמא (יז ג).
- למה זה העליתנו ממצרים להמית אתי
 ואת-בני ואת-מקני בצמא (יז ג).
- מה אעשה לעם הזה עוד מעט וסקלני (יז
 ד).
- לא-אוכל אנכי לבדי לשאת את-כל-העם
 הזה, כי כבד ממני (במ' יא יד); ויאמרו
 כל-העדה לרגום אתם באבנים... (שם יד
 ט).
- עבר לפני העם וקח אתך מזקני
 ישראל ומטך אשר הכית בו את-היאר
 קח בידך והלכת ... והכית בצור ויצאו
 ממנו מים ושתה העם... (יז ה-ו).
- ... אספה-לי שבעים איש מזקני ישראל וגו'
 (במ' יא טז); קח את-המטה והקהל את-
 העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל-
 הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם
 מים מן-הסלע... ויך את-הסלע במטהו
 פעמים ויצאו מים רבים ותשת העדה
 ובעירם (שם כ ז-יא).
- המה מי מריבה אשר-רבו בני-ישראל את-
 ה' ויקדש בם (במ' כ יג); לא תנסו את-
 ה' אלהיכם כאשר נסיתם במסה (דב' ו
 טז); ובתבערה ובמסה ובקברת התאווה
 מקצפים הייתם את-ה' (שם ט כב); ...
 אשר נסיתו במסה תריבהו על-מי מריבה
 (שם לג ח); כִּי־מאסתם את-ה' אשר
 בקרבכם (במ' יא כ; וראה שם יד יד,
 מב; דב' א מב; ו טו; ז כא; כג טו; לא
 יז).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

השווה פרשת "זכור" (דב' כה יז-ט).	לפרשת מלחמת עמלק (יז ח-טז)
על יהושע ראה לקמן כד יג; לב יז; לג יא; במ' יא כח; יג טז; כו סה; כז יח; כז כב; לב יב, כח; לד יז; דב' א לח; ג כא, כח; לא ג, יד, כג; לב מד; לד ט.	ויאמר משה אל-יהושע בחר-לנו אנשים וצא הלחם בעמלק (יז ט).
... והנה אהרן וחור עמכם מי-בעל דברים יגש אלהם (כד יד); וראה עוד לקמן לא ב ועוד.	... ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד (יז יב).
ועתה כתבו לכם את-השירה הזאת ולמדה את-בני-ישראל שימה בפיהם (דב' לא יט).	כתב זאת זכרון בספר ושים באזני יהושע (יז יד).
ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד (במ' כד כ).	כי-מחה אמחה את-זכר עמלק מתחת השמים (יז יד).
אדני ה' אתה החלות להראות את-עבדך את-גדלך ואת-ידך החזקה אשר מי-אל בשמים ובארץ אשר-יעשה כמעשך וכגבורתך (דב' ג כד).	כי-גדול ה' מכל-האלהים (יח יא).
לא-אוכל אנכי לבדי לשאת את-כל-העם הזה כי כבד ממני (במ' יא יד); לא-אוכל לבדי שאת אתכם (דב' א ט).	נבל תבל גם-אתה גם-העם הזה אשר עמך, כי-כבד ממך הדבר לא-תוכל עשהו לבדך (יח יח).
הבו לכם אנשים חכמים ונבנים וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם... ואתן אותם ראשים עליכם וגו' (דב' א יג-יד).	ואתה תחזה מכל-העם אנשי-חיל יראי אלהים אנשי אמת שנאי בצע וגו' (יח כא).
ואצוה אתכם בעת ההוא את כל-הדברים אשר תעשון (דב' א יח).	והודעת להם את-הדרך ילכו בה ואת-המעשה אשר יעשון (יח כ).
והדבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי ושמעתי (דב' א יז).	והיה כל-הדבר הגדל יביאו אליך וכל-הדבר הקטן ישפוט-הם (יח כב).

- והקל מעליך ונשאו אתך (יח כב).
 ... ונשאו אתך כמשא העם ולא-תשא אתה
 לבדך (במ' יא יז).
- ויבחר משה אנשי-חיל מכל-ישראל ויתן
 אתם ראשים על-העם שרי אלפים וגו' (יח
 כה).
 ושפטו את-העם בכל-עת (יח כו).
- ואקח את-ראשי שבטיכם... ואתן אותם
 ראשים עליכם שרי אלפים וגו' ושטרים
 לשבטיכם (דב' א טו).
- ויאמר משה לחבב בן-רעואל המדיני חתן
 משה... כי אם-אל-ארצי ואל-מולדתי אלך
 (כמ' י כט-לב).
- ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו
 במדבר (יט ב).
 ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני (כמ' לג
 טו).
- ואשא אתכם על-כנפי נשרים ואבא אתכם
 אלי (יט ד).
 כנשור יעיר קנו על-גוזליו ירחף יפרש
 כנפיו יקחהו ישאהו על-אברתו (דב' לב
 יא).
- והייתם לי סגלה מכל-העמים כי-לי כל-
 הארץ (יט ה).
 וה' האמירך היום להיות לו לעם סגלה...
 ולתתך עליון על כל-הגוים אשר עשה
 לתהלה ולשם ולתפארת (דב' כו יח-יט);
 הן לה' אלהיך השמים ושמי השמים
 הארץ וכל-אשר-בה, רק באבתיך חשק ה'
 לאהבה אותם ויבחר בזרעם אחריהם בכס
 מכל-העמים כיום הזה (שם י יד-טו).
- ואתם תהיו-לי ממלכת כהנים וגוי קדוש
 (יט ו).
 ואנשי-קדש תהיון לי (לקמן כב ל);
 קדשים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם
 (ויק' יט ב); ... ולהיתך עם-קדש לה'
 אלהיך כאשר דבר (דב' כו יט ועוד הרבה
 כיו"ב).
- לך אל-העם וקדשתם היום ומחר (יט י).
 ואל-העם תאמר התקדשו למחר (כמ' יא
 יח).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

וכבסו שמלתם (יט י).	וכבסו בגדיהם והטהרו (במ' ח ז ועוד הרבה כיו"ב).
והיו נכנים ליום השלישי, כי ביום השלישי ירד ה' לעיני כל-העם על-הר סיני (יט יא).	... הקהל-לי את-העם ואשמעם את-דברי (דב' ד י).
... אל-תגשו אל-אשה (יט טו).	ואשה אשר ישכב איש אתה... ורחצו במים וטמאו עד-הערב (ויק' טו יח).
ויוצא משה את-העם לקראת האלהים מן-המחנה ויתיצבו בתחתית ההר (יט יז).	ותקרבו ותעמדון תחת ההר (דב' ד יא).
והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש ויעל עשנו כעשן הכבשן ויחרד כל-ההר מאד (יט יח).	וההר בער באש עד-לב השמים חשך ענן וערפל (דב' ד יא).
... והכהנים והעם אליהרסו לעלת אל-ה' פן-יפרץ-בם (יט כד).	כי יראתם מפני האש ולא-עליתם בהר (דב' ה ה).
וירד משה אל-העם ויאמר אלהם (יט כה).	אנכי עמד בין-ה' וכיניכם בעת ההוא להגיד לכם את-דבר ה' (דב' ה ה).
וידבר אלהים את כל-הדברים האלה לאמר (כ א).	וידבר ה' אליכם מתוך האש קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים זולתי קול (דב' ד יב).
"עשרת הדברים" (— 'הדברות') כ ב-יג.	= דב' ה ו-יז.
אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים (כ ב).	אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים וגו' (ויק' כו יג ועוד כיו"ב).
לא-ייהיה-לך אלהים אחרים על-פני (כ ב).	לא תלכון אחרי אלהים אחרים (דב' ו יד ועוד הרבה כיו"ב).
לא-תעשה-לך פסל וגו' (כ ג).	לא-תעשו לכם אלילים ופסל ומצבה לא-תקימו לכם וגו' (ויק' כו א); אל-תפנו אל-האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם

(שם יט ד); פן־תשחתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל־סמל וגו' (דב' ד טז-יט); ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת ה' מעשה ידי חרש ושם בסתר (שם כז טו).

... וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם (דב' יא טז ועוד כיו"ב).

כי ה' קנא שמו אל קנא הוא (לקמן לד יד); כי ה' אלהיך אש אכלה הוא אל קנא (דב' ד כד); כי אל קנא ה' אלהיך בקרבך (שם ו טו).

... פקד עון אבות על־בנים ועל־בני בנים על־שלשים ועל־רבעים (לקמן לד ז); פקד עון אבות על־בנים על־שלשים ועל־רבעים (במ' יד יח); ומשלם לשנאיו אל־פניו להאבידו וגו' (דב' ז י).

נצר חסד לאלפים (לקמן לד ז); האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו לאלף דור (דב' ז ט).

ולא־תשבעו בשמי לשקר וחללת את־שם אלהיך אני ה' (ויק' יט יב).

ראה לעיל טז ה, כב-ל; לקמן כג יב; לא יב-יז; לד כא; לה ב-ג; בר' ב א-ג; ויק' יט ג; כג ב-ג; שם לח; כד ח; כו ב; במ' טו לב-לו; במ' כח ט; דב' ה יא-יד.

ראה עוד לקמן כא טו-יז; איש אמו ואביו תיראו (ויק' יט ג וראה עוד שם כ ט); ארור מקלה אביו ואמו (דב' כז טז).

והארכתם ימים בארץ אשר תירשון (דב'

לא־תשתחוה להם ולא תעבדם (כ ד).

... כי אנכי ה' אלהיך אל קנא (כ ד).

... פקד עון אבת על־בנים על־שלשים ועל־רבעים לשנאי (כ ד).

ועשה חסד לאלפים לאהבי ולשמרי מצותי (כ ה).

לא תשא את־שם־ה' אלהיך לשוא וגו' (כ ו).

זכור את־יום השבת לקדשו (כ ז).

כבד את־אביך ואת־אמך וגו' (כ יא).

למען יארכון ימיך על האדמה אשר־ה'

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

ה כט וראה עוד שם ד מ; יא ט; כב ז).	אלהיך נתן לך (כ יא).
לקמן כא יב-יד, כ, כג, כח-לב; כב א-ב; כג ז; בר' ד ח-טז; ט ה-ז; ויק' כד יז-כב; במ' לה ט-לד; דב' ד מא-מג; יט א-יג; כו כד.	לא תרצח (כ יב).
בר' ב כד; ו ב; יב יד-יט; שם פרק כ; שם כו י; ויק' יח כ; כ י.	לא תנאף (כ יב).
לקמן כא טז, לז; כב א-יב; ויק' יט יא.	לא תגנב (כ יב).
לקמן כג א, ז; ויק' ה כא-כב; דב' יט טז-יט.	לא-תענה ברעך עד שקר (כ יג).
וידבר ה' אליכם מתוך האש קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים זולתי קול (דב' ד יב); השמע עם קול אלהים מדבר מתוך-האש כאשר-שמעת אתה ויחי (שם שם לג; וראה עוד שם שם טו; ושם שם לו; שם ה ד-ה; שם שם יח).	וכל-העם ראים את-הקולת וגו' ויעמדו מרחק (כ יד).
מכואר בהרחבה בדב' ה יט-כג.	ויאמרו אל-משה דבר-אתה עמנו ונשמעה ואל-ידבר עמנו אלהים פן-נמות (כ טו).
הקהל-לי את-העם ואשמעם את-דברי אשר ילמדון ליראה אתי וגו' (דב' ד י).	אל-תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על-פניכם לבלתי תחטאו (כ טז).
לך אמר להם שובו לכם לאהליכם, ואתה פה עמד עמדי (דב' ה כו-כז).	ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל-הערפל אשר-שם האלהים (כ יז).
... כי לא ראיתם כל-תמונה ביום דבר ה' אליכם בחרב מתוך האש, פן-תשחתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל-סמל וגו' (דב' ד טו-טז); אתה הראת לדעת... מן- השמים השמיעך את-קלו ליסרך (שם שם לה-לו).	אתם ראיתם כי מן-השמים דברתי עמכם, לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם (כ יח-יט).

נספחות

- מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו וגו' (כ כ).
ובנית שם מזבח לה' אלהיך מזבח...
וזבחת שלמים ואכלת... (דב' כז ה-ז).
- בכל-המקום אשר אזכיר את-שמי אבוא אליך וברכתיך (כ כ).
ושמו את-שמי על-בני ישראל ואני אברכם
(במ' ו כז).
- ואם-מזבח אבנים תעשה לי לא-תבנה אתהן גזית, כי חרבך הנפת עליה ותחללה (כ כא).
... מזבח אבנים לא-תניף עליהם ברזל
(דב' כז ה).
- ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם (כא א).
ואתי צוה ה' בעת ההוא ללמד אתכם חקים ומשפטים וגו' (דב' ד יד); וזאת התורה אשר-שם משה לפני בני ישראל, אלה העדת והחקים והמשפטים (שם שם מד-מה).
דיני עבדים (כא ב-יא).
- דיני רוצחים (כא יב-יד).
ראו לעיל מקבילות בעשרת הדברות אצל 'לא תרצח'.
- ומכה אביו ואמו מות יומת (כא טו).
ומקלל אביו ואמו מות יומת (כא יז).
ראו לעיל מקבילות בעשרת הדברות אצל 'כבד את-אביך'.
- וגנב איש ומכרו וגו' (כא טז).
ראו לעיל מקבילות בעשרת הדברות אצל 'לא תגנב'.
- ואם-אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש (כא כג).
נפש תחת נפש, עין תחת עין, שן תחת שן וגו' (כא כג-כה).
ראו ויק' כד יח-כ; דב' יט כא.
- תשלומים עבור נזקי בהמה (כא כח-לו).
ראו ויק' כד יח, כא.
- דיני גנב (כא לז — כב ג).
ראו לעיל מקבילות בעשרת הדברות אצל 'לא תגנב'.

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

אם־טרף יטרף יבאהו עד הטרפה לא
ישלם (כב יב).
טרפה לא־הבאתי אליך אנכי אחטנה מידי
תבקשנה גנבתי יום וגנבתי לילה (בר' לא
לט).

דין מפתה (כב טו-טז).
השווה דין אונס (דב' כב כה-כט); ודברי
שכם אל יעקב ובניו: ... ואשר תאמרו אלי
אתן, הרבו עלי מאד מהר ומתן ואתנה
כאשר תאמרו אלי (בר' לד יא-יב).

מכשפה לא תחיה (כב יז).
ואיש אר־אשה כִּי־יהיה בהם אוב או ידעני
מות יומתו באבן ירגמו אתם דמיהם במ
(ויק' כ כז; וראה שם יט לא); לא־ימצא
בך ... קסם קסמים... ומכשף (דב' יח
י-יג).

כל־שכב עם־בהמה מות יומת (כב יח).
ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת
ואת־הבהמה תהרגו (ויק' כ טו וראה שם
יח כג).

זבח לאלהים יחרם בלתי לה' לבדו (כב
יט).

וגר לא־תונה... כל־אלמנה ויתום לא
תענון, אם־ענה תענה... וחרה אפי וגו'
(כב כ-כג).

... והרגתי אתכם בחרב (כב כג).
והבאתי עליכם חרב נקמת נקם־ברית...
והריקתי אחריכם חרב... (ויק' כו כה, לג
וראה עוד דב' לב כה).

אם־כסף תלוה את־עמי וגו' (כב כד); אם־
חבל תחבל שלמת רעך וגו' (שם כה).

אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר
(כב כז).
... איש איש כִּי־יקלל אלהיו ונשא חטאו
(ויק' כד טו; וראה עוד שם יט יד).

מלאתך ודמעך לא תאחר (כב כח).
ונחשב לכם תרומתכם כדגן מן־הגרן
וכמלאה מן־היקב (במ' יח כז); ... פך

תקדש המלאה הזרע אשר תזרע ותבואת
הכרם (דב' כב ט); ... לא תאחר לשלמו
(שם כג כב).

ראה לעיל מקבילות יג ב 'קדש-לי כל-
בכור'.

שור אור-כשב אר-עזו כי יולד והיה שבעת
ימים תחת אמו וגו' (ויק' כב כז).

נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה-בה אני
ה' (ויק' כב ח); וכל-נפש אשר תאכל
נבלה וטרפה באזרח ובגר וכבס בגדיו
ורחץ במים וטמא עדה-ערב וטהר (שם
יז טו); לא תאכלו כל-נבלה לגר אשר-
בשעריך תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי
עם קדוש אתה לה' אלהיך (דב' יד כא;
וראה עוד לעיל מקבילות ל' ממלכת כהנים
וגוי קדוש' – שם' יט ו).

ראה לעיל מקבילות (בעשרת הדברות)
'לא-תענה ברעך עד שקר' (שם' כ יג).

לא-תעשו עול במשפט לא-תשא פני-דל
ולא תהדר פני גדול בצדק תשפט עמיתך
(ויק' יט טו).

לא-תראה את-שור אחיך או את-שיו
נדחים והתעלמת מהם השב תשיכם
לאחריך... וכן תעשה לחמרו (דב' כב א-ג).

לא-תראה את-חמור אחיך... נפלים
בדרך... הקם תקים עמו (דב' כב ד).

לא-תכירו פנים במשפט כקטן כגדל
תשמעון לא תגורו מפני-איש... (דב' א
יז); שפטים ושטרים תתן-לך... לא-תטה
משפט... ולא-תקח שחד וגו' (שם טז

בכור בניך תתן-לי (כב כח).

כן-תעשה לשרך לצאנך שבעת ימים יהיה
עם-אמו וגו' (כב כט).

ואנשי-קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה
לא תאכלו וגו' (כב ל).

לא תשא שמע שוא וגו' (כג א).

לא-תהיה אחרי-רבים לרעת... ודל לא
תהדר בריבו (כג ב-ג).

כי תפגע שור איבך או חמרו תעה השב
תשיבנו לו (כג ד).

כי-תראה חמור שנאך... עזב תעזב עמו
(כג ה).

לא תטה משפט... מדבר-שקר תרחק...
ושחד לא תקח... (כג ו-ח).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

יח-כ): ארור מטה משפט... ארור לקח
שחד... (שם כז יט, כה).

ראה מקבילות לעיל כב כ.

וגר לא תלחץ וגו' (כג ט).

השווה ויק' כה א-ז; כו לד-לה; דב' טו
א-יא.

ושש שנים תזרע את-ארצך... והשביעת
תשמטנה... (כג י-יא).

ראה לעיל בעשרת הדברות על שכת (שמ'
כ ז).

ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי
תשבת וגו' (כג יב).

את כל-הדבר אשר אנכי מצוה אתכם אתו
תשמרו לעשות (דב' יג א).

ובכל אשר-אמרתי אליכם תשמרו (כג יג).

ואשר ידבר בשם אלהים אחרים ומת
הנביא ההוא (דב' יח כ); וראה עוד לעיל
בעשרת הדברות אצל 'אלהים אחרים'
(שמ' כ ב).

ושם אלהים אחרים לא תזכירו וגו' (כג
יג).

לקמן לד יח-כו; ויק' פרק כג; במ' פרקים
כח-כט; דב' טז א-יז; ראה עוד מקבילות
לעיל בעניין פסח (פרקים יב-יג).

שלש רגלים תחג לי בשנה וגו' (כג יד-ט).

ואם-תקריב מנחת בכורים לה'... (ויק' ב
יד); בכורי כל-אשר בארצם אשר-יביאו
לה' לך יהיה (במ' יח יג); ופרשת מקרא
בכורים (דב' כו א-יא).

ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך
(כג יט).

לקמן לד כו; דב' יד כא.

לא-תבשל גדי בחלב אמו (כג יט).

ראה לעיל יד יט; לקמן לג ב, יב;
ה' אלהי השמים... הוא ישלח מלאכו
לפניך... (בר' כד ז); ויעקב הלך לדרכו
ויפגעו-בו מלאכי אלהים (שם לב ב);
המלאך הגאל אתי מכל-רע וגו' (שם מח
טז); ... וישלח מלאך ויצאנו ממצרים (במ'
כ טז).

הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך
ולהביאך אל-המקום אשר הכנתי (כג כ).

נספחות

והדף את-כל-איביך מפניך כאשר דבר ה' (דב' ו יט); יתן ה' את-איביך הקמים עליך נגפים לפניך וגו' (שם כח ז וראה עוד שם ל ז).

ואיבתי את-איביך וצרתי את-צורריך (כג כב).

ראה מקבילות לעיל ג יז.

... אל-האמרי וגו' (כג כג).

והוריש ה' את-כל-הגוים האלה מפניכם וגו' (דב' יא כג).

... והכחדתיו (כג כג).

השמר לך... ופן-תדרש לאלהיהם לאמר איכה יעבדו הגוים האלה את-אלהיהם ואעשה-כן גם-אני. לא-תעשה כן לה' אלהיך (דב' יב ל-לא; וראה שם יח ט; והשווה מה שהובא לעיל בעשרת הדברות אצל 'לא-יהיה לך'; והשווה עוד דב' יב ב-ד).

לא-תשתחוה לאלהיהם ולא תעבדם ולא תעשה כמעשיהם (כג כד).

... ואבדתם את כל-משכיתם וגו' (במ' לג נב); אבד תאבדון את-כל-המקמות אשר עבדו-שם הגוים וגו' (דב' יב ב-ג; וראה עוד שם ז ה).

כי הרס תהרסם וגו' (כג כד).

את-ה' אלהיך תירא ואתו תעבד... (דב' ו יג); ... ולעבד את-ה' אלהיך בכל-לבבך ובכל-נפשך (שם י יב); ... ולעבדו בכל-לבבכם ובכל-נפשכם (שם יא יג).

ועבדתם את ה' אלהיכם (כג כה).

ונתתי גשמיכם בעתם... ואכלתם לחמכם לשבע (ויק' כו ד-ה וראה עוד דב' יא יד-טו).

וברך את-לחמך ואת-מימך (כג כה).

והסיר ה' ממך כל-חלי (דב' ז טו).

והסרתי מחלה מקרבך (כג כה וראה לעיל טו כו).

לא-יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך (דב' ז יד).

לא תהיה משכלה ועקרה בארצך (כג כו).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

- את־מספר ימיך אמלא (כג כו).
למען ייטב לך והארכת ימים (דב' כב ז
ועוד כיו"ב).
- את־אימתי אשלח לפניך (כג כז).
לא־יתיבב איש בפניכם פחדכם ומוראכם
יתן ה' אלהיכם... (דב' יא כה).
- והמתי את־כל־העם וגו' (כג כז).
כַּן־יעשה ה' אלהיך לכל־העמים אשר־
אתה ירא מפניהם... והמם מהומה גדלה
עד השמדם (דב' ז יט-כג).
- ונתתי את־כל־איביך אליך ערף (כג כז).
לא־יתיבב איש בפניכם (דב' יא כה).
- ושלחתי את־הצרעה לפניך... (כג כח).
וגם את־הצרעה ישלח ה' אלהיך במ (דב'
ז כ).
- לא אגרשנו מפניך בשנה אחת... ורבה
עליך חית השדה, מעט מעט אגרשנו
מפניך... (כג כט-ל).
- ונשל ה' אלהיך את־הגוים האל מפניך
מעט מעט... פן־תרבה עליך חית השדה
(דב' ז כב).
- ושתי את־גבלך מיס־סוף ועד־ים
פלשתים וממדבר עד־הנהר... וגרשתמו
מפניך (כג לא).
- ... מנהר מצרים עד־הנהר הגדל נהר־פרת
(בר' טו יח); ... ארץ הכנעני והלבנון עד־
הנהר הגדל נהר־פרת (דב' א ז); והוריש
ה' את־כל־הגוים האלה מלפניכם... כל־
המקום אשר תדרך כף־רגלכם בו לכם
יהיה מן־המדבר והלבנון מן־הנהר נהר־
פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם (שם
יא כג-כד).
- לא־תכרת להם ולא־להיהם ברית (כג לב).
לא־תכרת להם ולא־להיהם ברית (כג לב).
- ... לא־תחוס עינך עליהם ולא תעבד את־
אלהיהם כִּי־מוקש הוא לך (דב' ז טז;
וראה שם כ יח).
- לא ישבו בארצך פן־יחטיאו אתך לי, כי
תעבד את־אלהיהם כִּי־יהיה לך למוקש
(כג לג).
- ואל־משה אמר עלה אל־ה'... ושבעים
מזקני ישראל (כד א).
- ויאמר ה' אל־משה אספה־לי שבעים איש
מזקני ישראל (במ' יא טז).
- ויכתב משה את כל־דברי ה' (כד ד).
ראה לעיל יז יד; ויכתב משה את־

נספחות

מוצאיהם למסעיהם על-פי ה' (במ' לג
 ב); ויכתב משה את-התורה הזאת (דב'
 לא ט); ויכתב משה את-השירה הזאת
 (שם שם כב).

וישכם יעקב בבקר ויקח את-האבן... וישם
 אתה מצבה (בר' כח יח); ויקח יעקב אבן
 וירימה מצבה (שם לא מה); ויצב יעקב
 מצבה במקום אשר-דבר אתו (שם לה
 יד); ולא-תקים לך מצבה אשר שגא ה'
 אלהיך (דב' טז כב).

ויסע ישראל... ויבא בארה שבע ויזבח
 זבחים לאלהי אביו יצחק (בר' מו א);
 וראה לעיל כ כ.

וזרקו את-הדם על-המזבח סביב (ויק' א
 ה ועוד הרבה מעין זה).

... כל-אשר ידבר ה' אלהינו אליך ושמענו
 ועשינו (דב' ה כג).

ראה לקמן לד כז; אלה דברי הברית
 אשר-צוה ה' את-משה לכרת את-בני
 ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר-
 כרת אתם בחורב (דב' כח סט); אתם
 נצבים היום כלכם לפני ה' אלהיכם...
 לעברך בברית ה' אלהיך ובאלתו אשר ה'
 אלהיך כרת עמך היום (שם כט ט-יא;
 וראה עוד שם ה ב-ג).

לעיל ו כג; לקמן כח א; ויק' י א-ה; במ'
 ג ב-ד; כו ס-סא.

בעת ההוא אמר ה' אלי... ועלה אלי ההרה
 (דב' י א); בעלתי ההרה לקחת לוחת
 האבנים לוחת הברית... (שם ט ט).

וישכם בבקר... ושתיים עשרה מצבה
 לשנים עשר שבטי ישראל (כד ד).

ויבן מזבח... ויעלו עלת, ויזבחו זבחים
 שלמים לה' פרים (כד ד-ה).

וחצי הדם זרק על-המזבח (כד ו).

ויאמרו כל אשר-דבר ה' נעשה ונשמע
 (כד ז).

... ויאמר הנה דם-הברית אשר כרת ה'
 עמכם על כל-הדברים האלה (כד ח).

נדב ואביהוא (כד א, ט).

ויאמר ה' אל-משה עלה אלי ההרה והיה-
 שם ואתנה לך את-לחת האבן והתורה
 והמצוה אשר כתבתי להורתם (כד יב).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

- ויקם משה ויהושע משרתו... והנה אהרן · ראה לעיל מקבילות לפרשת עמלק (יז וחור עמכם (כד יג-יד).
... ויקרא אל-משה (כד טז).
... ויק' א א.
ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה (כד יח).
ועלת תחשים (כה ה).
אבני-שהם (כה ז).
ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כה ח).
... ועשית לך ארון עץ... ואעש ארון עצי שטים... (דב' י א-ג).
... ושמו בדיו (במ' ד ו).
והבאת את הבדים בטבעת (כה יד).
ונתת אל-הארץ את העדת אשר אתן אליך (כה טז).
ועשית כפרת זהב טהור וגו' (כה יז).
... אל-פני הכפרת אשר על-הארץ... (ויק' טז ב); ... וכסה ענן הקטרת את-הכפרת אשר על-העדות... על-פני הכפרת... ולפני הכפרת... על-הכפרת ולפני הכפרת (שם שם יג-טו).
... ושכנתי בגן-עדן את-הכרבים (בר' ג כד).
ועשית שנים כרבים (כה יח).

נספחות

ובבא משה אל-אהל מועד לדבר אתו
וישמע את-הקול מדבר אליו מעל הכפרת
אשר על-ארץ העדת מבין שני הכרבים
וידבר אליו (במ' ז פט).

ועל שלחן הפנים וגו' (במ' ד ז).

ולקחת סלת ואפית... על השלחן הטהר
לפני ה'... (ויק' כד ה-ט); ולחם התמיד
עליו יהיה (במ' ד ז).

... על המנרה הטהרה יערך את-הנרות
לפני ה' תמיד (ויק' כד א-ד); ולקחו בגד
תכלת וכסו את-מנרת המאור וגו' (במ' ד
ט-י).

ונשאו את-ידיעת המשכן ואת-אהל מועד
מכסהו ומכסה התחש אשר-עליו מלמעלה
ואת-מסך פתח אהל מועד (במ' ד כה).

וזאת משמרת משאם... קרשי המשכן
ובריחיו ועמודיו ואדניו (במ' ד לא).

והזה ... לפני ה' את-פני פרכת הקדש
(ויק' ד ו); ... את פני הפרכת (ויק' ד
ז); ואל-יבא בכל-עת אל-הקדש מבית
לפרכת (שם טז ב וראה שם שם יב);
אך אל-הפרכת לא יבא (שם כא כג);
מחוץ לפרכת העדת באהל מועד (שם
כד ג); והורדו את פרכת המסך (במ' ד
ה); ואת-מסך פתח אהל מועד (שם שם
כה).

ודשנו את-המזבח... ונתנו עליו את-כל-
כליו אשר ישרתו עליו בהם... (במ' ד
יג-יד).

ואת קלעי החצר ואת-מסך פתח שער

ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפרת
מבין שני הכרבים אשר על-ארץ העדת
(כה כב).

ועשית שלחן וגו' (כה כג-ל).

ונתת על-השלחן לחם פנים לפני תמיד
(כה ל).

ועשית מנרת זהב טהור וגו' (כה לא-מ).

ואת-המשכן תעשה עשר ידיעת... ועשית
מכסה לאהל עזרת אילם מאדמים ומכסה
עזרת תחשים מלמעלה (כו א-יד).

ועשית את-הקרשים למשכן... וארכעים
אדגיי-כסף... ועשית בריחם... (כו טו-כט).

ועשית פרכת... ועשית מסך... (כו לא-לז).

ועשית את-המזבח... ועשית סירתיו וגו'...
(כו א-ח).

ועשית את חצר המשכן... קלעים לחצר...

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

החצר אשר על-המשכן... ואת מיתריהם
ואת-כל-כלי עבדתם... (במ' ד כו); ועמודי
החצר סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם
לכל-כליהם... (שם שם לב).

= ויק' כד א-ד וראה עוד במ' ח א-ד.

וידבר ה' אל-משה לאמר: קח את-אהרן
ואת-בניו אתו ואת הבגדים ואת שמן
המשחה וגו' (ויק' פרק ח).

... ויתן אל-החשן את-האורים ואת-התמים
(ויק' ח ח); ... ושאל לו במשפט האורים
לפני ה'... (במ' כז כא); וללוי אמר תמיד
ואוריך לאיש חסידך (דב' לג ח).

ויאמר ה' אל-אהרן אתה ובניך ובית-אביך
אתך תשאו את-עון המקדש ואתה ובניך
אתך תשאו את-עון כהנתכם (במ' יח א).

השווה ויק' פרק ח; ושם טז לב; במ' פרק
יח.

= במ' כח א-ח.

... הוא אשר-דבר ה' לאמר בקרבי אקדש
ועל-פני כל-העם אכבד (ויק' י ג).

ראה לעיל מקבילות כה ח.

ונתן הכהן מן-הדם על-קרנות מזבח קטרת
הסמים... (ויק' ד ז וראה שם שם יח);
ויצא אל-המזבח אשר לפני-ה' וכפר עליו
ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על-
קרנות המזבח סביב (שם טז יח); ועל
מזבח הזהב יפרשו בגד תכלת וגו' (במ'
ד יא).

ועמדיו... ולשער החצר מסך... ואדניהם
נחשת... וכל-יתדת החצר נחשת (כו
ט-יט).

ואתה תצוה את-בני ישראל ויקחו אליך
שמן זית זך כתית למאור וגו' (כו כ-כא).

ואתה הקרב אליך את-אהרן אחיך ואת-
בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו-לי...
ועשית בגדי-קדש... (כח א-כט).

ונתת אל-חשן המשפט את-האורים ואת-
התמים... (כח ל).

ונשא אהרן את-עון הקדשים וגו' (כח
לח).

וזה הדבר אשר-תעשה להם לקדש אתם
לכהן לי וגו' (כט א-לז).

וזה אשר תעשה על-המזבח כבשים בני-
שנה שנים ליום תמיד וגו' (כט לח-מב).

ונעדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבדי,
וקדשתי את-אהל מועד וגו' (כט מג-מד).

ושכנתי בתוך בני ישראל וגו' (כט מה).

ועשית מזבח מקטר קטרת... והקטיר עליו
אהרן קטרת סמים... וכפר אהרן על-
קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים
אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש-
קדשים הוא לה' (ל א-י).

שאו את-ראש כל-עדת בני-ישראל... מבן עשרים שנה ומעלה כל-יצא צבא בישראל תפקדו אתם... (במ' א ב-ג); בשקל הקדש תקח עשרים גרה השקל (שם ג מז; וראה עוד שם יח טז; כו ב; לא מט-נד); וכל-ערכך יהיה בשקל הקדש עשרים גרה יהיה השקל (ויק' כז כה).

וימשח את-המזבח... ואת-הכיר ואת-כנו לקדשם (ויק' ח יא).

וישכם יעקב בבקר ויקח את-האבן אשר-שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על-ראשה (בר' כח יח); אנכי האל בית-אל אשר משחת שם מצבה (שם לא יג וראה עוד שם לה יד); קח את-אהרן וגו' ואת שמן המשחה... (ויק' ח ב וראה שם פסוק י ואילך); והכהן הגדול מאחיו אשר-יוצק על-ראשו שמן המשחה... (שם כא י);... הכהן הגדל אשר-משח אתו בשמן הקדש (במ' לה כה).

השווה ויק' י א; שם טז ב, יב, יג; במ' טז ז, יז, יח, לה; שם יז א-ה, יא-טו.

ראה מקבילות לעיל לזכור את-יום השבת לקדשו' (כ ז).

ויתן ה' אלי את-שני לוחת האבנים כתבים באצבע אלהים... ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה נתן ה' אלי את-שני לוחת האבנים לחות הברית (דב' ט י-יא).

ויתנו אל-יעקב את כל-אלהי הנכר אשר בידם ואת-הגזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עס-שכם ובר' לה ד).

כי תשא את-ראש בני-ישראל לפקדיהם... זה יתנו כל-העבר על-הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל... לכפר על-נפשתיכם... ונתת אתו על-עבדת אהל מועד (ל יב-טז).

ועשית כיוור נחשת וכנו נחשת לרחצה (ל יז-כא).

... ואתה קח-לך בשמים... ושמן זית היין... ועשית אתו שמן משחת-קדש... יהיה... (ל כב-לג).

... קח-לך סמים... ועשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח טהור קדש... (ל לד-לח).

... אך את-שבתתי תשמרו... (לא יג-יז).

ויתן אל-משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לוחת העדת לוחת אבן כתבים באצבע אלהים (לא יח).

... פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם בניכם ובנתיכם... ויתפרקו כל-העם... ויביאו אל-אהרן (לכ ב-ג).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

ויאמר ה' אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך אשר הוצאת ממצרים סרו מהר מן־הדרך אשר צויתם עשו להם מסכה (דב' ט יב; וראה שם שם טז).

= דב' ט יג.

הרף ממני ואשמידם ואמחה את־שמים מתחת השמים ואעשה אותך לגוי־עצום ורב ממנו (דב' ט יד); עד־אנה ינאצני העם הזה... אכנו בדבר ואורשנו ואעשה אתך לגוי־גדול ועצום ממנו (במ' יד יא-יב).

ואתפלל אל־ה' ואמר... (דב' ט כו).

אדני ה' אל־תשחת עמך ונחלתך אשר פדית בגדלך אשר־הוצאת ממצרים כי־ד חזקה (דב' ט כו); והם עמך ונחלתך אשר הוצאת בכחך הגדל ובזרעך הנטויה (שם שם כט).

פן־יאמרו הארץ אשר הוצאתנו משם מבלי יכלת ה' להביאם אל־הארץ אשר־דבר להם ומשנאתו אותם הוציאם להמתם במדבר (דב' ט כח); ויאמר משה אל־ה' ושמעו מצרים כ־העלית בכחך את־העם הזה מקרבו, ואמרו... לאמר, מבלתי יכלת ה' להביא את־העם הזה אל־הארץ אשר־נשבע להם וישחטם במדבר (במ' יד יג-טז).

וירא ה' אל־אברם ויאמר לזרעך אתן את־הארץ הזאת (בר' יב ז); כי את־כל־הארץ אשר־אתה ראה לך אתגנה ולזרעך עד־עולם וגו' (שם יג טו-טז); הבט־נא השמימה וספר הכוכבים אס־תוכל לספר

וידבר ה' אל־משה לך־רד כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים סרו מהר מן־הדרך אשר צויתם עשו להם עגל מסכה... (לב ז-ח).

ויאמר ה' אל־משה ראיתי את־העם הזה והנה עם־קשה־ערף הוא (לב ט).

ועתה הניחה לי ויחר־אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול (לב י).

ויחל משה את־פני ה' אלהיו ויאמר... (לב יא).

למה ה' יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וכי־ד חזקה (לב יא).

למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה (לב יב).

זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את־זרעכם ככוכבי השמים וכל־הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם (לב יג).

אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך (שם טו ה); ... לזרעך נתתי את-הארץ הזאת מנהר מצרים עד-הנהר הגדל נהר-פרת וגו' (שם שם יח-כא); וארבה אותך במאד מאד... והפרתי אתך במאד מאד ... והקמתי את-בריתי... ונתתי לך ולזרעך אחריו... את כל-ארץ כנען לאחזת עולם (שם יז ב-ח); בי נשבעתי... כי-בך אברוך והרבה ארבה את-זרעך ככוכבי השמים... (שם כב טז-יז); כי-לך ולזרעך אתן את-כל הארצת האל והקמתי את-השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך, והרביתי את-זרעך ככוכבי השמים וגו' (שם כו ג-ד וראה שם פסוק כד); ... אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתגנה ולזרעך וגו' (שם כח יג-יד); ... אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך... ואת-הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתגנה ולזרעך אחריו אתן את-הארץ (שם לה יא-יב); וזכרתי את-בריתי יעקוב ואף את-בריתי יצחק ואף את-בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר (ויק' כו מב); זכר לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב... להביאם אל-הארץ אשר-דבר להם... והם עמך ונחלתך (דב' ט כז-כט).

ויאמר ה' סלחתי כדברך (במ' יד כ); ... אשר קצף ה' עליכם להשמיד אתכם, וישמע ה' אלי גם בפעם ההוא (דב' ט יט); וישמע ה' אלי גם בפעם ההוא לא-אבה ה' השחיתך (שם י י').

ואפן וארד מן-ההר וההר בער באש ושני לוחת הברית על שתי ידי (דב' ט טו); ואפן וארד מן-ההר... (שם י ה).

ויכתב על-הלחת כמכתב הראשון... ויתנם ה' אלי (דב' י ד).

וינחם ה' על-הרעה אשר דבר לעשות לעמו (לב יד).

ויפן וירד משה מן-ההר ושני לחת העדת בידו (לב טו).

... והמכתב מכתב אלהים הוא (לב טז).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

וארא והנה... עשיתם לכם עגל מסכה
(דב' ט טז).

ואתפש בשני הלחת ואשלכם מעל שתי
ידי ואשכרם לעיניכם (דב' ט יז).

ואת-חטאתכם אשר-עשיתם את-העגל
לקחתי ואשרף אתו באש ואכת אתו טחון
היטב עד אשר-דק לעפר ואשלך את-עפרו
אל-הנחל הירד מן-ההר (דב' ט כא);
ולעניין 'וישק' השווה השקאת הסוטה
(במ' ה יא ואילך).

ובאהרן התאנף ה' מאד... ואתפלל גם-
בעד אהרן בעת ההוא (דב' ט כ); מה-
עשית לנו ומה-חטאתי לך כיהבאת עלי
ועל-ממלכתי חטאה גדלה... (בר' כ ט).

בעת ההוא הבדיל ה' את-שבט הלוי...
לעמד לפני ה' לשרתו ולברך בשמו
עד היום הזה (דב' י ח); וללוי אמר...
לאיש חסידך... האמר לאביו ולאמו לא
ראיתיו ואת-אחיו לא הכיר ואת-בנו לא
ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו, יורו
משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו
קטורה באפך וכליל על-מזבחך, ברך ה'
חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו
ומשנאיו מן-יקומון (שם לג ח-יא).

ואתנפל לפני ה' כראשנה... ואתנפל
לפני ה' את ארבעים היום ואת-ארבעים
הלילה אשר התנפלתי (דב' ט יח, כה);
ואתפלל אל-ה' ואמר (שם שם כו); ואנכי
עמדתי בהר כימים הראשנים ארבעים יום
וארבעים לילה... (שם י י).

ואם-ככה את-עשה לי הרגני נא הרג...
ואל-אראה ברעתי (במ' יא טו).

וירא את-העגל ומחלת (לב יט).

... ויחר-אף משה וישלך מידו את-הלחת
וישבר אתם תחת ההר (לב יט).

ויקח את-העגל אשר עשו וישרף באש
ויטחן עד אשר-דק ויזר על-פני המים
וישק את-בני ישראל (לב כ).

... מה-עשה לך העם הזה כיהבאת עליו
חטאה גדלה. ויאמר אהרן אל-יחר אף
אדני... (לב כא-כב).

ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי
לה' אלי ויאספו אליו כל-בני לוי... ושובו
משער לשער במחנה והרגו איש-את-
אחיו... ויאמר משה מלאו ידכם היום
לה'... ולתת עליכם היום ברכה (לב
כו-כט).

וישב משה אל-ה' ויאמר אנא חטא העם
הזה וגוי' (לב לא).

... ואם-אין מחני נא מספרך אשר כתבת
(לב לב).

ויאמר ה' אל-משה מי אשר חטא-לי
אמחנו מספרי (לב לג).
... וישמע ה' אלי גם בפעם ההוא לא-אבה
ה' השחיתך (דב' י י').

ועתה לך נחה את-העם אל אשר-דברתי
לך... לך עלה מזה אתה והעם... אל-הארץ
אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב
לאמר לזרעך אתננה (לב לד – לג א).
ויאמר ה' אלי קום לך למסע לפני העם
ויבאו ויירשו את-הארץ אשר-נשבעתי
לאבתם לתת להם (דב' י יא).

... כי לא אעלה בקרבך כי עם-קשה-ערף
אתה (לג ג).
וידעת... כי עם-קשה-ערף אתה (דב' ט
ו).

... רגע אחד אעלה בקרבך וכליתך (לג
ה).
הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם
כרגע (במ' טז כא); הרמו מתוך העדה
הזאת ואכלה אתם כרגע (שם יז י').

ומשה יקח את-האהל ונטה-לו מחוץ
למחנה ... וקרא לו אהל מועד (לג ז).
השווה במ' יא כד-כו; יב ד.

... ירד עמוד הענן ועמד פתח האהל ודבר
עם-משה (לג ט).
... ויאסף שבעים איש מזקני העם ויעמד
אתם סביבת האהל, וירד ה' בענן וידבר
אליו (במ' יא כד-כה); וירד ה' בעמוד ענן
ויעמד פתח האהל ויקרא... (שם יב ה);
... וכבוד ה' נראה באהל מועד אל-כל-בני
ישראל. ויאמר ה' אל-משה (שם יד י-יא);
... אל-פתח אהל מועד וירא כבוד-ה' אל-
כל-העדה, וידבר ה' אל-משה... (שם טז
יט-כ); ... ויפנו אל-אהל מועד והנה כסהו
הענן וירא כבוד ה'... וידבר ה' אל-משה...
(שם יז ז-ט); וירא ה' באהל בעמוד ענן
ויעמד עמוד הענן על-פתח האהל, ויאמר
ה' אל-משה וגו' (דב' לא טו-טז).

ודבר ה' אל-משה פנים אל-פנים כאשר
ידבר איש אל-רעהו... ואתה אמרת
ידעתך בשם... (לג יא-יב).
לא-כן עבדי משה בכל-ביתי נאמן הוא,
פה אל-פה אדבר-בו (במ' יב ז-ח); ולא-
קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו
ה' פנים אל-פנים (דב' לד י').

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

- ... ונפלינו אני ועמך מכל־העם אשר על־
פני האדמה (לג טז).
... ונפלינו אני ועמך מכל־העם אשר על־
פני האדמה (לג טז).
ויאמר ה' אל־משה גם את־הדבר הזה
אשר דברת אעשה (לג יז).
ותנתי את־אשר אחן ורחמתי את־אשר
ארחם (לג יט).
... פסל־לך שני־לחת אבנים כראשנים...
אשר שברת... ועלית בבקר אל־הר סיני
ונצבת לי שם על־ראש ההר (לד א-ב).
ויפסל שני־לחת אבנים כראשנים וישכם
משה בבקר ויעל אל־הר סיני... ויקח בידו
שני לחת אבנים (לד ד).
וירד ה' בענן וגו' (לד ה).
ועבר ה' על־פניו ויקרא ה' ה' אל רחום
וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת, נצר חסד
לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא
ינקה פקד עון אבות על־בנים ועל־בני
בנים על־שלשים ועל־רבעים (לד ו-ז).
שמר־לך את אשר אנכי מצוך היום (לד
יא).
השמר לך פן־תכרת ברית ליושב הארץ...
והזנו את־בניך אחרי אלהיהן (לד יב-טז).
... כך בחר ה' אלהיך להיות לו לעם סגולה
מכל העמים אשר על־פני האדמה (דב' ז
ו; וראה גם יד ב).
וישמע ה' אלי גם בפעם ההוא (דב' י י).
... ונתן־לך רחמים ורחמך... (דב' יג יח);
ושב ה' אלהיך את־שכותך ורחמך (שם ל
ג).
בעת ההוא אמר ה' אלי פסל־לך שני־
לוחת אבנים כראשנים ועלה אלי ההרה...
ואכתב על־הלחת ... אשר היו על־הלחת
הראשנים אשר שברת... (דב' י א-ב).
... ואפסל שני־לחת אבנים כראשנים ואעל
ההרה ושני הלחת בידי (דב' י ג).
ראה מקבילות לעיל לג ט ('ירד עמוד
הענן').
ועתה יגדל־נא כח אדני כאשר דברת
לאמר, ה' ארך אפים ורב־חסד נשא עון
ופשע ונקה לא ינקה פקד עון אבות
על־בנים על־שלשים ועל־רבעים, סלח־
נא לעון העם הזה כגדל חסדך וגו' (במ'
יד יז-כ); וראה עוד מקבילות בעשרת
הדברות אצל 'פקד עון אבות' ולעיל לג
יט על 'וחנתי את־אשר אחן'.
... שמר את־כל־המצוה אשר אנכי מצוה
אתכם היום (דב' כז א).
... לא־תכרת להם ברית ולא תחנם, ולא
תחתן במ... ועבדו אלהים אחרים (דב' ז
ב-ד).

... ואשב כהר ארבעים יום וארבעים לילה
 לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי (דב' ט ט
 והשווה שם שם פסוקים יח, כה); ויכתב
 על-הלחת כמכתב הראשון את עשרת
 הדברים (שם י ד, והשווה שם שם פסוק
 י).

ויהי-שם עס-ה' ארבעים יום וארבעים
 לילה לחם לא אכל ומים לא שתה ויכתב
 על-הלחת את דברי הברית עשרת הדברים
 (לד כח).

ואפן וארד מן-ההר ואשם את-הלחת
 בארון אשר עשיתי וגו' (דב' י ה).

ויהי ברדת משה מהר סיני ושני לחת
 העדת ביד-משה ברדתו מן-ההר (לד כט).

זאת עבדת משפחת בני מררי לכל-עבדתם
 באהל מועד ביד איתמר בן-אהרן הכהן
 (במ' ד לג).

... עבדת הלויים ביד איתמר בן-אהרן
 הכהן (לח כא).

= במ' ב לב.

...לשש-מאות אלף ושלושת אלפים וחמש
 מאות וחמשים (לח כו).

ויכלו השמים והארץ וכל-צבאם, ויכל
 אלהים... מלאכתו אשר עשה... מכל-
 מלאכתו אשר עשה (בר' ב א-ב).

ותכל כל-עבדת משכן אהל מועד ויעשו
 בני ישראל ככל אשר צוה ה' את-משה כן
 עשו (לט לב).

וירא אלהים את-כל-אשר עשה והנה-טוב
 מאד... ויברך אלהים את-יום השביעי...
 אשר-ברא אלהים לעשות (בר' א לא — ב
 ג); וזאת הברכה אשר ברך משה איש
 האלהים את-בני ישראל (דב' לג א).

וירא משה את-כל-המלאכה והנה עשו
 אתה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אתם
 משה (לט מג).

ויהי ביום כלות משה להקים את-המשכן
 (במ' ז א).

ביום-החדש הראשון באחד לחדש תקים
 את-משכן אהל מועד (מ ב).

ויקח משה את-שמן המשחה וימשח את-
 המשכן ואת-כל-אשר-בו ויקדש אתם (ויק'
 ח י); ויהי ביום כלות משה להקים את-
 המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת-כל-
 כליו ואת-המזבח ואת-כל-כליו וימשחם
 ויקדש אתם (במ' ז א).

ולקחת את-שמן המשחה ומשחת את-
 המשכן ואת-כל-אשר-בו וקדשת אתו
 ואת-כל-כליו והיה קדש, ומשחת את-
 מזבח וגו' (מ ט-י).

בין ספרנו לבין החומשים האחרים

וימשח את־המזבח... ואת־הכיר ואת־כנו לקדשם (ויק' ח יא).	ומשחת את־הכיר ואת־כנו וקדשת אתו (מ יא).
ויקרב משה את־אהרן ואת־בניו וירחץ אתם במים (ויק' ח ו).	והקרכת את־אהרן ואת־בניו אל־פתח אהל מועד ורחצת אתם במים (מ יב).
ויתן עליו את־הכתנת וגו' את ציץ הזהב נזר הקדש כאשר צוה ה' את־משה (ויק' ח ז-ט).	והלבשת את־אהרן את בגדי הקדש... (מ יג).
ויצק משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדשו (ויק' ח יב וראה עוד שם פסוק ל).	... ומשחת אתו וקדשת אתו וכהן לי (מ יג).
ויקרב משה את־בני אהרן וילבשם כתנת וגו' (ויק' ח יג); ויקח משה משמן המשחה... ויקדש את־אהרן את־בגדיו ואת־בניו ואת־בגדי בניו אתו (שם שם ל).	ואת־בניו תקריב והלבשת אתם כתנת ומשחת אתם וגו' (מ יד-טו).
ויהי ביום כלות משה להקים את־המשכן וימשח אתו וגו' (במ' ז א).	ויקים משה את־המשכן וגו' (מ יח).
... ואשם את־הלחת בארון... (דב' י ה).	ויקח ויתן את־העדרת אל־הארן (מ כ).
ויכל אלהים... מלאכתו (בר' ב ב).	ויכל משה את־המלאכה (מ לג).
וביום הקים את־המשכן כסה הענן את־המשכן לאהל העדת (במ' ט טו).	ויכס הענן את־אהל מועד וכבוד ה' מלא את־המשכן (מ לד).
... בהאריך הענן על־המשכן לשכן עליו... (במ' ט כב).	... כי־שכן עליו הענן... (מ לה).
ולפי העלות הענן מעל האהל ואחרי כן יסעו בני ישראל... (במ' ט יז).	ובהעלות הענן מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם (מ לו).
ובהאריך הענן על־המשכן ימים רבים ושמרו בני־ישראל את־משמרת ה' ולא יסעו (במ' ט יט).	ואם־לא יעלה הענן ולא יסעו עד־יום העלתו (מ לז).

כי ענן ה' על-המשכן, יומם ואש תהיה לילה בו לעיני כל-בית-ישראל בכל-מסעיהם (מ לח).
 וביום הקים את-המשכן כסה הענן את-המשכן לאהל העדת ובערב יהיה על-המשכן כמראה-אש עד-בקר, כן יהיה תמיד הענן יכסנו ומראה-אש לילה (במ' ט טו-טז); על-פי ה' יסעו בני ישראל ועל-פי ה' יחנו (שם שם יח); ויסעו בני-ישראל למסעיהם (שם י יב).

ב. מקבילות בין ספרי הנביאים והכתובים לבין ספרנו

מכות מצרים ויציאת מצרים והמאורעות שקרו לישראל במדבר נרמזים ומפורשים פעמים רבות בנביאים ובכתובים. נציין את הבולטים שבהם וכן מקבילות אחרות בולטות.

בין ס' יהושע לבין ספרנו:

רחב אומרת: 'כי שמענו את אשר-הוביש ה' את-מי ים-סוף מפניכם בצאתכם ממצרים' (יהושע ב י').

עניין כריתת הירדן (יהושע פרקים ג-ד) דומה לעניין קריעת ים סוף. הפסח והמילה בגלגל (יהושע פרק ה) באו לקיים את מצוות הפסח שבספר שמות ואת האזהרה 'וכל-ערל לא-יאכל בו' (שם' יב מח). לגבולות הארץ המובטחת (יהושע א ד) השווה הגבולות שבפרשת משפטים (שם' כג לא).

'והעם עלו מן-הירדן בעשור לחדש הראשון' (יהושע ד יט), הוא יום מקח פסח מצרים (שם' יב ג).

שאלת הבנים (יהושע ד כא) דומה לשאלת הבנים בפסח (שם' יב כו). עניין המלאך שנגלה ליהושע ביריחו וצוה לו 'של-נעלך מעל רגלך' (יהושע ה טו) דומה למעמד משה בסנה (שם' ג ה).

הזכרת המן ששבת 'ממחרת' (יהושע ה יב) רומזת לנאמר בפרשת 'בשלח' (שם' טז לה). עניין הכידון בידי יהושע במלחמת העי (יהושע ח יח-כו) דומה לעניין ידי משה במלחמת עמלק (שם' יז ח-יג).

אבני הברד שבבית חורן (יהושע י יא) דומות (ולפי המדרש זהות) לברד שבמכות מצרים (שם' ט יג-לה).

'אז ידבר יהושע וגו' (יהושע י יב) — 'אז ישיר-משה' (שם' טו א). 'כי מאת ה' היתה לחזק את-לבם' (יהושע יא כ) — השווה עניין חיזוק לב פרעה (שם' ט יב ועוד הרבה).

בין ס' יהושע לבין ספרנו

'למען השמידם כאשר צוה ה' את-משה' (יהושע שם שם) — כמו שנאמר בפרשת 'משפטים' ובפרשת 'כי תשא' (שמ' כג כג; לד יא-יד).
'וישכינו שם את-אהל מועד' (יהושע יח א) — הוא המשכן ואהל מועד שבתורה. ומחלקים (שם בהמשך הענין) את הארץ בגורל, אפשר שהוא אורים ותומים שבתורה (שמ' כח ל ועוד).
יציאת מצרים וקריעת ים סוף נזכרות בנאומו של יהושע (פרק כד), וגם הצרעה (שמ' כג כח) נזכרת שמה (יהושע כד יב).
הברית בשכם (יהושע כד כה) דומה במקצת לברית סיני. סיומו של ספר יהושע בקבורת עצמות יוסף הנזכרות בפרשת 'בשלח' (שמ' יג יט).
לעניין הארץ הנשארת (יהושע פרק יג ועוד ושופטים פרק א) השווה: 'מעט מעט אגרשנו מפניך עד אשר תפרה ונחלת את-הארץ' (שמ' כג ל). וראה עוד מבוא 'דעת מקרא' ליהושע עמ' 36-40 וצרף את הדברים לכאן.

בין ס' שופטים לבין ספרנו:

דברי 'המלאך': 'אעלה אתכם ממצרים ואביא אתכם אל-הארץ' וגו' (שופ' ב א) רומזים לדברים שבפרשת 'משפטים' (שמ' כג כ ואילך ועי' שם בפירושו).
'וימת יהושע בן-נון... וגם כל-הדור ההוא... ויקם דור אחר... אשר לא-ידעו' וגו' (שופ' ב ח-י) — דומה לתחילת ספר שמות: 'וימת יוסף וכל-אחיו וכל הדור ההוא... ויקם מלך-חדש על-מצרים אשר לא-ידע את-יוסף' (שם א ו-ח).
משפחת חותן משה נזכרת שתי פעמים בס' שופטים (א טז; ד יא).
'ויעזבו את-ה' אלהי אבותם המוציא אותם מארץ מצרים וילכו אחרי אלהים אחרים...' (שופ' ב יב) — רמז לךבר הראשון והשני שבעשרת הדברות.
'ויהיו לנסות בם את-ישראל לדעת הישמעו את-מצות ה' וגו' (שופ' ג א-ד) — כלשון פרשת המן: 'למען אנסנו' וגו' (שמ' טז ד).
'ובני ישראל ישבו בקרב הכנעני... ויקחו את-בנותיהם' וגו' (שופ' ג ה-ו) ועברו על מה שכתוב בפרשות 'משפטים' ו'כי תשא' (שמ' כג כד, לב-לג; לד יא-יז).
עניין סיסרא בנחל קישון ושירת דבורה דומה לטביעת פרעה בים סוף ושירת הים (שופ' פרקים ד-ה) — מכאן מנהגי ההפטרה).
דברי האיש הנביא (שופ' ו ח-י) מזכירים את יציאת מצרים ואת שני הדברות הראשונים. גדעון מזכיר את יציאת מצרים (שופ' ו יג); ועניין שליחותו (שופ' ו יב-יז) דומה לעניין משה בסנה (שמ' ג י-יב).
'ויבן שם גדעון מזבח לה' ויקרא-לו ה' שלום' (שופ' ו כד), בדומה למזבח 'ה' נסי' (שמ' יז טו).
גדעון עשה אפור מן הגזמים (שופ' ח כד-כז) והעניין דומה קצת למעשה העגל (שמ' לב ב-ד).
'ולגדעון היו שבעים בנים יצאי ירכו' (שופ' ח ל), כלשון האמור ביעקב בראש ספרנו (שמ' א ה).
'ויהונתן בן-גרשם בן-מנשה (=משה, כי הנו"ן תלויה) הוא ובניו היו כהנים לשבט הדני'

(שופ' יח ל), ונאמר בו 'ויואל הלוי לשבת את-האישי' (שם יז יא), כלשון האמורה במשה (שמ' ב כא-כב).

עניין יציאת מצרים נזכר הן בדברי ה' (שופ' י יא) והן בפרשת הגבעה (שם יט ל). וראה עוד מבוא 'דעת מקרא' לשופטים עמ' 30-32 וצרף את הדברים לכאן.

בין ס' שמואל לבין ספרנו:

'ושמואל משרת את-פני ה' נער חגור אפור בד' (ש"א ב יח). ועוד פעמים רבות נזכר האפור בשמואל. ואף על פי שאין זה האפור שבתורה דומה הוא לו (שמ' כח ו ואילך).

ל'הנשים הצבאות פתח אהל מועד' (ש"א ב כב) השווה 'במראת הצבאת אשר צבאו פתח אהל מועד' (שמ' לח ח).

דברי 'איש האלהים' אל עלי (ש"א ב כז-לו) רומזים לגילוי שכינה במצרים ולבחירת אהרן וביתו לכהונה. ואפשר שהוא רומז למה שלא נאמר בפירוש בתורה.

נבואת השליחות של שמואל (ש"א ג) דומה לנבואת השליחות של משה (שמ' ג); 'ויבא ה' ויתיצב ויקרא' (ש"א ג י) — 'ויתיצב עמו שם ויקרא' (שמ' לד ה); 'שמואל שמואל' (ש"א ג י) — 'משה משה' (שמ' ג ד).

'ארון ברית-ה' צבאות ישב הכרבים' (ש"א ד ד) — עניין הכרובים שעל הארון ששם מושב השכינה מבואר בפרשת 'תרומה' (שמ' כה כב) ושם הקודש 'צבאות' נרמז בלשון התורה: 'יצאו כל-צבאות ה' מארץ מצרים' (שמ' יב מא).

הפלשתים מזכירים את מכות מצרים ונפלאות ה' במדבר (ש"א ד ח).

עניין ארון האלהים המכה את דגון (ש"א פרק ה) דומה למה שנאמר במצרים: 'ובכל-אלהי מצרים אעשה שפטים אני ה'' (שמ' יב יב).

'ויהמם' (ש"א ז י) — 'ויהם את מחנה מצרים' (שמ' יד כד); 'יציאת-מצרים נזכרת בנאומו של שמואל: 'אנכי העליתי את-ישראל ממצרים' וגו' (ש"א י יח); והשווה גם נאומו של שמואל בש"א יב ח.

'והושיע את-עמי מיד פלשתים כי ראיתי את-עמי כי באה צעקתו אלי' (ש"א ט טז) — כלשון ההבטחה למשה בגאולת מצרים (שמ' ג ז-ט).

'ויושע ה' ביום ההוא את-ישראל' (ש"א יד כג) — לשון התורה (שמ' יד ל).

'הבה תמים' (ש"א יד מא) — רמז לאורים ותומים.

עניין עמלק (ש"א פרק טו) רומז למלחמת עמלק שבסוף פרשת 'בשלח' (שמ' יז ח-טז). שמואל מקדש את ישי לפני הזבח (ש"א טז ה) בדומה למשה המקדש את העם לפני מתן תורה (שמ' יט י, יד). והוא מושח את דוד בשמן (ש"א טז יג), כמשה המושח את אהרן (שמ' מ יג-טו).

ל'ארבעים יום' שהתיצב גלית (ש"א יז טז) השווה ארבעים יום של משה (שמ' כד יח ועוד).

הנשים היוצאות לקראת שאול (ש"א יח ו-ז) כנשים שיצאו אחרי מרים (שמ' טו כ-כא). 'לחם הפנים' (ש"א כא ז) נזכר בפרשת 'תרומה' (שמ' כה ל).

שאל הכרית את האוכות ואת הידעונים, ובעלת האוב חששה לנפשה (ש"א כח ט),

בין ס' שמואל לבין ספרנו

משום שנאמר: 'מכשפה לא תחיה' (שמ' כב יז).
בני שמואל נטו אחרי הבצע ולקחו שחד והטו משפט (ש"א ח ג) ולא חשו לאיסור
'ושחד לא תקח' (שמ' כג ח) ולא היו כשופטים של משה שהיו 'שנאי בצע' (שמ'
יח כא).
'כי לא ישבתי בבית למיום העלתי את-בני ישראל ממצרים ועד היום וזה ואהיה מתהלך
באהל ובמשכן' (ש"ב ז ו) רמז למשכן אהל מועד שבמדבר.
'התחת זאת לא יומת שמעי כי קלל את-משיח ה'" (ש"ב יט כב) ועבר על מה שכתוב:
'אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר', (שמ' כב כז).
'שירת דוד' (ש"ב פרק כב) מעלה בזכרון בפרטים רבים את 'שירת הים' (שמ' פרק טו);
והיא ההפטרה לשביעי של פסח, שבו קוראים את 'שירת הים' (וראה עוד במקבילות של
ההפטרה).
הנגף במעשה 'ההסתה' (ש"ב כד) היה לפי דעת רבים על שמנה דוד את העם ללא שקלים
(שמ' ל יא-טז; וראה דה"א כא ג: 'למה יהיה לאשמה לישראל' וכ'דעת מקרא' שם).
וראה עוד ב'דעת מקרא' לשמואל בנספחות (לכרך ב), עמ' 10-15 וכן שם במבוא סעיף
'שמואל כמשה' עמ' 108-109 וצרף את הדברים לכאן.

בין ס' מלכים לבין ספרנו:

'בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני-ישראל מארץ-מצרים' בנה שלמה את
המקדש (מ"א ו א), ויש בו דמיון לתבנית המשכן (השווה מנהגי ההפטרות).
לוחות האבנים שהניח משה בארון נזכרים מחוץ לתורה רק במ"א ח ט.
'ולא-יכלו הכהנים לעמד לשרת מפני הענן כי-מלא כבוד-ה' את-בית ה'" (מ"א ח יא),
כמו אצל משה במשכן בסוף ספר שמות (וראה עוד במקבילות של ההפטרות).
תפילת שלמה בחנוכת הבית פותחת ביציאת מצרים (מ"א ח טז) ומסיימת בה (שם נג).
חטאת 'ירבעם' (מ"א יב כו-לג ועוד הרבה) היא מעין מעשה העגל שבמדבר (שמ' פרק
לב).
מעשה אליהו בנביאי הבעל (מ"א יח מ) דומה למעשה משה בעובדי העגל (שמ' לב
כו-כט; והשווה עוד מנהגי ההפטרות).
מעמד אליהו במערה שבהר חורב (מ"א יט) דומה למעמד משה בנקרת הצור שבהר ההוא
(שמ' לג כב; לד ה ואילך).
אלישע משרת אליהו (מ"א יט כא) כמו יהושע (גם שמו דומה בעניינו) משרת משה (שמ'
לג יא ועוד).
נבות (מ"א כא) הואשם שעבר על 'אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר' (שמ' כב כז);
והעדים שהעידו כנגדו עברו על 'לא-תענה ברעך עד שקר' (שם כ יב) ועל 'אל-תשת ירך
עם-רשע להיות עד חמס' (שם כג א); והשופטים על 'ונקי וצדיק אל-תהרג' (שם שם ז).
אלישע ריפא את מי יריחו (מ"ב ב יט-כב) כמשה את מי מרה (שמ' טו כג-כה).
מי מואב היו 'אדמים כדם' (מ"ב ג כב-כג) — משהו מעין מכת הדם במצרים.
השליש הרשע, שלגלג על דברי אלישע ואמר 'הנה ה' עושה ארכות בשמים' (מ"ב ז ב;
והשווה שם שם יט), רמז לנס המן (שמ' טז ד).

זנוני איזבל אמך וכשפיה הרבים' (מ"ב ט כב) — והתורה אמרה 'מכשפה לא תחיה, כל-שכב עם-בהמה מות יומת, זבח לאלהים יחרם' (שמ' כב יז-יט).
 גם מעשה יהוא בעובדי הבעל (מ"ב פרק י) דומה למעשה משה בעובדי העגל (שמ' פרק לב).
 'כסף הקדשים אשר-יובא בית-ה' כסף עובר' (מ"ב יב ה) רומז ל'כל העבר על-הפקדים' שבראש פרשת 'כי תשא' (שמ' ל יד, השווה מנהגי ההפטרות).
 'יהי כ-יחטאו בני-ישראל' וגו' (מ"ב יז ז ואילך) רומז לשני הדברות הראשונים.
 השם 'ספר-הברית' הנאמר בברית יאשיהו (מ"ב כג ב, כא), נאמר גם בברית סיני (שמ' כד ז).
 וראה עוד בנספחות 'דעת מקרא' למלכים (כרך ב, עמ' 10-18) וצורף את הדברים לכאן.

בין ס' ישעיהו לבין ספרנו:

יזכור ה' על כל-מכון הר-ציון ועל-מקראה ענן יומם ועשן ונגה אש להבה לילה כי על-כל-כבוד חפה' וגו' (יש' ד ה-ו) — 'כי ענן ה' על-המשכן יומם ואש תהיה לילה בו' וגו' (סוף שמות).
 'השמן לכהעם הזה' וגו' (יש' ו י) — דומה במקצת להכבדת לב פרעה.
 'זקלל במלכו ובאלהיו' (יש' ח כא) — 'אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר' (שמ' כב כז).
 'ומטהו ישא-עליך בדרך מצרים... ומטהו על-הים ונשאו בדרך מצרים' (יש' י כד-כו) — רומז לשעבוד מצרים ולמטה האלהים ביד משה.
 'והחרים ה' את לשון ים-מצרים' (יש' יא טו) ועד סוף הענין 'צהלי ורני' (שם יב ו) — רומז לקריעת ים סוף ול'שירת הים' ('כי-עזי חזמת' וגו' — יב ב) ואחר כך 'ושאבתם-מים בששון' (יב ג), ולא כאחרי שירת הים שהתלוננו 'מה-נשתה' (שמ' טו כד).
 'כי מי דימון מלאו דם' (יש' טו ט) — רמז למכת הדם.
 משא מצרים (פרק יט) מלא רמזים לפרשת מכות מצרים שבתורה (השווה מנהגי ההפטרות).
 'לך עמי בא בחדריך וסגר דלתך ... כ-הנה ה' יצא ממקומו' וגו' (יש' כו כ-כא) — מעין מה שהיה במכת בכורות: 'ואתם לא תצאו איש מפתח-ביתו וגו' ועבר ה' לנגף את-מצרים' (שמ' יב כב-כג).
 'והרג את-התנין אשר בים' (יש' כז א) — רמז לאות התנין שעשה משה לפני פרעה ולטביעת פרעה בים סוף.
 'הבאים ישרש יעקב' (יש' כז ו) — 'ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה' (השווה מנהגי ההפטרות); ובהמשך: 'נחל מצרים... והנדרחים בארץ מצרים' (יש' שם יב-יג).
 ישעיה מוכיח את ההולכים לרדת מצרים (יש' לא א וגו') ואת 'הירדים מצרים לעזרה' (שם) — בניגוד להבטחת התורה: 'כי אשר ראיתם את-מצרים היום לא תספו לראתם עוד עד-עולם' (שמ' יד יג); והמשך הנבואה (שם ג) 'וה' יטה ידו' כלשון התורה 'בְּנִטְתִּי את-ידי על-מצרים' (שמ' ז ה); ושם (ה) 'פסח והמליט' רמז ל'ופסח ה' על-הפתח' (שמ' יב כג).

בין ס' ישעיהו לבין ספרנו

'כי־נבקעו במדבר מים' (יש' לה ו) כמו בצור בחורב (שמ' יז ו).
'כי מלאה צבאה... כפלים בכל־חטאתיה' (יש' מ ב) — רמז לגנב המשלם כפל 'אם־אין לו ונמכר בגנבתו' (שמ' כב ב).
'קול קורא במדבר פנו דרך ה'... ונגלה כבוד ה'...' (יש' מ ג-ה), כמו במדבר לאחר יציאת מצרים.
'העניינים והאביונים מבקשים מים' וגו' (יש' מא יז), כבימי המדבר לאחר יציאת מצרים.
'ה' כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה' (יש' מב יג) — 'ה' איש מלחמה' (שמ' טו ג).
'אני ה' הוא שמי' (יש' מב ח) — 'ה' שמו' (שמ' טו ג); 'זה־שמי לעלם' (שם ג טו).
'הנותן בים דרך' וגו' 'אל־תזכרו ראשנות' וגו' (יש' מג טז-יח) — רמז לקריעת ים סוף ולמסעות המדבר.
'גאל ה' עבדו יעקב, ולא צמאו' וגו' (יש' מח כ-כא) — אף זה רמז לגאולת מצרים ולהליכה במדבר. וכיוצא בזה עוד בנבואות הנחמה הסמוכות וכן 'עורי עורי לבשי־עו זרוע ה'' וגו' עד 'נסו יגון ואנחה' (יש' נא ט-יא).
'כי לא בחפזון תצאו' (יש' נב יב), שלא כמו בפסח מצרים (שמ' יב יא); 'כי־הלך לפניכם ה' ומאספכם אלהי ישראל' (יש' שם) — 'וה' הולך לפניהם יומם' (שמ' יג כא) — 'ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם' (שם יד יט).
'הרחיבי מקום אהלך ויריעות משכנותיך יטו אל־תחשכי האריכי מיתריך ויתדתיך חזקי' (יש' נד ב) — רמז ליריעות, מיתרים ויתדות במשכן אהל מועד.
האזהרות על השבת (יש' נו ד-ו; נח יג-יד) — ראה מצוות שבת בתורה בעשרת הדברות. תפלת ישעיה 'חסדי ה' אזכיר' (יש' סג ז — סד יא) מזכירה גאולת מצרים, קריעת הים, משה, מעמד הר סיני וי"ג מדות ('בדרכיך יזכרוך' — יש' סד ד).
'ואתם כהני ה' תקראו משרתי אלהינו יאמר לכם' (יש' סא ו) — 'ואתם תהיו־לי ממלכת כהנים וגוי קדוש' (שמ' יט ו).
וראה עוד מבוא 'דעת מקרא' לישעיהו עמ' 31-39 וצורף את־הדברים לכאן.

בין ס' ירמיהו לבין ספרנו:

נבואת ההקדשה (יר' פרק א) דומה לנבואת ההקדשה של משה בסנה (והשווה מנהגי ההפטורות).
'לכתך אחרי במדבר' (יר' ב ב); 'המעלה אתנו מארץ מצרים המוליך אותנו במדבר' (שם שם ו).
'דם נפשות אביונים נקיים לא־במחותרת מצאתים' (יר' ב לד) — 'אם־במחותרת ימצא הגנב והכה ומת אין לו דמים' (שמ' כב א).
'לא־יאמרו עוד ארון ברית־ה'' (יר' ג טז) — רמז לארון שבמשכן.
'למה־זה לי לבונה... וקנה הטוב' (יר' ו כ) — רמז ללבונה שבקטורת ולקנה שבשמן המשחה (שמ' ל כג, לד).
'כי לא־דברתי את־אבותיכם ולא צויתים ביום הוציא אותם מארץ מצרים' וגו' (יר' ז

כב וגו') — לדעת מפרשים אחדים הכוונה, שבעשרת הדיברות ובפרשת 'משפטים' לא נצטוו על קרבנות.
 הברית בימי יציאת מצרים (יר' יא א-ה).
 'ולא יאמר עוד חיה' אשר העלה את-בני ישראל מארץ מצרים' (יר' טז יד והשווה שם כג ז).
 האזהרות על השבת (יר' יז כא-כז).
 תפילות משה על ישראל נרמזות: 'אם-יעמד משה ושמאל לפני' (יר' טו א).
 הברית במעמד הר סיני שנכתבה על לוחות אבנים נרמזת בנבואה: 'זכרתי... ברית חדשה... ועל-לבם אכתבנה' (יר' לא ל-לב). נפלאות יציאת מצרים נרמזות בתפילת ירמיהו (יר' לב טז-כה) וכן נרמזות שם י"ג מדות.
 אזהרת ירמיהו (יר' פרק מב) שלא ירדו מצרימה מעלה בזיכרון את ההבטחה: 'כי אשר ראיתם את-מצרים היום' וגו' (שמ' יד יג).
 הנבואות על מצרים בפרק מו מעלות בזכרון את מכות מצרים. לכתוב 'הנני פוקד אל-אמון מנא ועל-פרעה ועל-מצרים ועל-אלהיה ועל-מלכיה' (שם כה) — השווה 'ובכל-אלהי מצרים אעשה שפטים' (שמ' יב יב). והשווה 'מנהגי ההפטרות'.

בין ס' יחזקאל לבין ספרנו:

מראה 'המרכבה' של יחזקאל (פרקים א, י) יסודו במראה שראו אצילי בני ישראל בהר (שמ' כד י) בצירוף הכרובים שעל הכפרת (שם כה יז-כב).
 נאמר ליחזקאל 'ונאלמת... ובדברי אותך אפתח את-פיך' (יח' ג כו-כז), כעין מה שנאמר למשה 'מי שם פה לאדם' וגו' (שמ' ד יא).
 'נפשי לא מטמאה ונבלה וטרפה לא-אכלתי' (יח' ד יד) — 'ואנשי-קדש תהיון לי ובשר כשדה טרפה לא תאכלו' (שמ' כב ל).
 'ואעבר עליך ואראך מתבוססת בדמיך... רבבה כצמח השדה נתתיך' (יח' טז ו-ז) וכל המשך העניין — רמז לישראל במצרים ולגאולת מצרים (השווה נוסחאות ההגדה של פסח ומנהגי ההפטרות).
 'זכרתי אני את-בריתי אותך בימי נעוריך, והקימותי לך ברית עולם' (שם שם ס) — רמז לזכירת הברית האמורה במצרים ולכריתת הברית עם יוצאי מצרים (שמ' ב כד; שם כד ח).
 'בהר מרום ישראל אשתלנו' (יח' יז כג) — 'תבאמו ותטעמו בהר נחלתך' (שמ' טו יז).
 עניין פוקד עון אבות על בנים (בעשרת הדברות וכי"ג מדות) מבואר ביחזקאל פרק יח.
 סקירה כללית על יציאת מצרים ונדודי המדבר ביחזקאל פרק כ; ביחוד נרמזים שם הפסוקים הראשונים ב'וארא' על גילוי שם הוי"ה למשה (שמ' ו ב-ט).
 חטאות בני ישראל במצרים נזכרות ביחזקאל פרק כג.
 הנבואה על פרעה ועל מצרים ביחזקאל פרק כט רומזת למכות מצרים (השווה מנהגי ההפטרות) וכן הנבואות על מצרים בהמשך העניין.
 בתיאור המקדש של יחזקאל (יח' פרקים מ-מח) יש דברים דומים למשכן שכמדבר.

בין ספרי הושע, יואל, עמוס ויונה לבין ספרנו

בין ס' תרי-עשר לבין ספרנו:

הושע:

'ושמו להם ראש אחד ועלו מן-הארץ' (הו' ב ב) — 'ונלחם-כנו ועלה מן-הארץ' (שמ' א י).

'והלכתיה המדבר... וענתה שמה כימי נעוריה וכיום עלתה מארץ-מצרים' (ב טז-יז).

'בצאנם ובבקרם ילכו' (הו' ה ו) — 'בצאננו ובבקרנו נלך' (שמ' י ט).

'לעגלות בית און' וגו' (הו' י ה) — רמז לחטא העגל.

'וממצרים קראתי לבני' (הו' יא א) — 'בני בכרי ישראל' (שמ' ד כב).

'לא ישוב אל-ארץ מצרים' (הו' יא ה) — 'כי אשר ראיתם את-מצרים היום לא תספו לראתם עוד עד-עולם' (שמ' יד יג).

'זה' אלהי הצבאות ה' זכרו' (הו' יב ו) — 'זה-שמי לעלם וזה זכרי לדר דר' (שמ' ג טו).

'ובנביא העלה ה' את-ישראל ממצרים ובנביא נשמר' (הו' יב יד).

'ואנכי ה' אלהיך מארץ מצרים... אני ידעתך במדבר' (הו' יג ד-ה).

וראה עוד מבוא 'דעת מקרא' להושע עמ' 34-37 וצרף את הדברים לכאן.

יואל:

'עליה לבניכם ספרו' וגו' (יואל א ג) — 'ולמען תספר באזני בנך ובן-בנך' וגו' (שמ' י ב).

למכת הארבה של יואל השווה מכת הארבה במצרים.

'כי-חננון ורחום הוא' וגו' (יואל ב יג) — השווה י"ג מדות. לתפילה (יואל ב יז) השווה תפילת משה 'ויחל משה' (שמ' לב יא-יג).

'ונתתי מופתים בשמים ובארץ דם ואש ותימרות עשן' (יואל ג ג) — רמז למכות מצרים (והשווה הגדה של פסח). 'השמש יהפך לחשך' (יואל ג ד) — רמז למכת החושך.

עמוס:

'ואנכי העליתי אתכם מארץ מצרים' וגו' (עמ' ב י); 'על כל-המשפחה אשר העליתי מארץ מצרים' וגו' (שם ג א).

'כאשר יציל הרעה מפי הארץ' וגו' (עמ' ג יב) — 'אם-טרף יטרף יבאהו עד' (שמ' כב יב).

'שלחתי בכם דבר בדרך מצרים הרגתי בתרב בתוריהם' (עמ' ד י) — רמז למכת הדבר במצרים ולאיום: 'והרגתי אתכם בחרב' (שמ' כב כג).

הגבי (עמ' ז א) דומה קצת למכת הארבה שבמצרים.

'הלוא את-ישראל העליתי מארץ מצרים' וגו' (ט ז). וראה עוד מבוא 'דעת מקרא' לעמוס עמ' 14.

יונה:

בתפילת יונה (פרק ב) יש רמזים לשירת הים.

נספחות

'וינחם האלהים על-הרעה אשר-דבר לעשות-להם' (יונה ג י) — 'וינחם ה' על-הרעה אשר דבר לעשות לעמו' (שמ' לב יד).
'כי אתה אל-חנוך וגו' (יונה ד ב) רמז ליי"ג מדות.

מיכה:

'כי העלתיך מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתך ואשלח לפניך את-משה אהרן ומרים' (מי' ו ד).

'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות' (מי' ז טו).
'מי-אל כמוך וגו' — שלושת הפסוקים האחרונים של מיכה רומזים ליי"ג מדות. וראה עוד 'דעת מקרא' למיכה עמ' 36-37 ובנספחות לספרנו בפרק על מנהגי ההפטרות.

נחום:

'אל קנוא ונקם ה' וגו' (נחום א ב) — 'כי אנכי ה' אלהיך אל קנא' וגו' בעשרת הדברות (שמ' כ ד); 'כי ה' קנא שמו אל קנא הוא' (שמ' לד יד).
'ה' ארך אפים' וגו' (נחום א ג) — ביי"ג מדות.

חבקוק:

בתפלת חבקוק (שם פרק ג) — רמז למעמד הר סיני ולקריעת ים סוף.

זכריה:

חזון המגורה (שם פרק ד) — רמז למגורה שבמשכן (השווה מנהגי ההפטרות).
'ואלמנה ויתום גר ועני אל-תעשקו' וגו' (זכ' ז י) — 'כל-אלמנה ויתום לא תענוך וגו' (שמ' כב כא); 'אם-כסף תלוה את-עמי את-העני עמך' וגו' (שם שם כד).
'... לחלות את-פני ה' (זכ' ח כא) — 'ויחל משה את-פני ה' אלהיו' (שמ' לב יא).
'... ושבט מצרים יסור' (זכ' י יא).

מלאכי:

'והיו לי... ליום אשר אני עשה סגלה' (מלאכי ג יז) — 'והייתם לי סגלה מכל-העמים' (שמ' יט ה).
'הנני שלח מלאכי ופנה-דרך לפני' (מלאכי ג א) — 'הנה אנכי שלח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל-המקום אשר הכנתי' (שמ' כג כ).

בין ס' תהלים לבין ספרנו:

כל לשון 'חנני' במזמורי תהלים רמז ליי"ג מדות.
'אשירה לה' (תה' יג ו ועוד כיו"ב) כמו ב'שירת הים' (שמ' טו).
'כספו לא-נתן בנשך' (תה' טו ה) — 'אם-כסף תלוה... לא-תשימון עליו נשך' (שמ' כב כד). 'ושחד על-נקי לא לקח' (תה' שם) — 'ושחד לא תקח' וגו' (שמ' כג ח); 'ונקי וצדיק אל-תהרג' (שם שם ז).

בין ס' תהלים לבין ספרנו

'שירת דוד' (מזמור יח), ראה לעיל במקבילות לש"ב כב.
'כי לה' המלוכה' (תה' כב כט) — 'ה' ימלך לעלם ועד' (שמ' טו יח).
במזמור כה — רמזים ל"ג מדות (וראה ב'דעת מקרא' לתהלים).
'כי יצפנני בסכה... בצור ירוממני' (תה' כז ה) — 'ושמתוך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך'
(שמ' לג כב).
'צעקו וה' שמע' (תה' לד יח) — 'והיה כייצעק אלי ושמעתי' (שמ' כב כו).
'מתי אבוא ואראה פני אלהים' (תה' מב ג) — 'שלוש פעמים בשנה יראה כל-זכורך
את-פני האדן ה' אלהי ישראל' (שמ' לד כג).
'אבותינו ספרו-לנו פעל פעלת בימיהם בימי קדם' (תה' מד ב) — 'ולמען תספר באזני
בנך ובן-בנך את אשר התעללתי במצרים' (שמ' י ב).
במזמור מז רמזים ל'ה' ימלך לעלם ועד' שבשירת הים ולשופר שבמעמד הר סיני.
'אח לא-פדה יפדה איש, לא-יתן לאלהים כפרו' (תה' מט ח) — בניגוד אל 'אם-כפר יושת
עליו ונתן פדין נפשו' (שמ' כא ל); 'ונתנו איש כפר נפשו לה' (שם ל יב).
במזמור נ — רמז למעמד הר סיני ולעשרת הדברות; במזמור נא — רמז ל"ג מדות;
במזמור סו — רמז לקריעת ים סוף; במזמור סח — רמז למעמד הר סיני; במזמור עד
— רמז לקריעת ים סוף; במזמור עז — רמז לקריעת ים סוף ולמסעות במדבר; במזמור
עח — סיפור מכות מצרים, קריעת ים סוף ומסעות המדבר; במזמור פא — יציאת
מצרים ותחילת הדברות; במזמור פו — י"ג מדות; במזמור פט — קריעת ים סוף
ושירת הים; במזמור צ — תפלה למשה (יש אומרים על מעשה העגל ויש אומרים על
הקמת המשכן).
מזמור צא — 'כי מלאכיו יצוה-לך לשמרך בכל-דרכיך' (שם יא) — 'הנה אנכי שלח
מלאך לפניך לשמרך בדרך' (שמ' כג כ).
מזמור צג — דומה לשירת הים (עי' ב'דעת מקרא' לתהלים).
מזמור צד — 'אלמנה וגר יהרגו ויתומים ירצחו' (שם ו) — 'וגר לא תונה... כל-אלמנה
ויתום לא תענוך' (שמ' כב כ-כא).
מזמור צה — 'אל-תקשו לבבכם כמריבה, כיום מסה במדבר' (שם ח) — 'ויקרא שם
המקום מסה ומריבה וגו' (שמ' יז ז).
מזמור צט: 'משה ואהרן בכהניו... קראים אל-ה' והוא יענם... בעמוד ענן ידבר אליהם'
וגו' (שם פסוק ו ואילך).
מזמור קג: 'יודיע דרכיו למשה' (שם ז) — 'הודיעני נא את-דרכיך וגו' (שמות לג יג
ואילך). ובהמשך המזמור רמז ל"ג מדות.
מזמורים קה-קו — בדומה למזמור עח: סיפור מכות מצרים, קריעת ים סוף והמסעות
במדבר.
מזמור קז — רמז לגאולה ממצרים ולמים במדבר.
מזמור קיד — יציאת מצרים ומעמד הר סיני.
מזמור קיח — 'עזי וזמרת יה ויהי-לי לישועה' (שם יד) — שמ' טו ב.
מזמורים קלה-קלו — מכת בכורות וקריעת ים סוף והמסעות במדבר.
מזמור קמה (שם ז-ח) — י"ג מדות.

בין ס' משלי לבין ספרנו :

החכמה והתבונה והדעת המהוללות במשלי — נמצאו בעושי מלאכת המשכן: 'ואמלא אתו רוח אלהים בחכמה ובתבונה ובדעת ובכל-מלאכה' (שמ' לא ג).
 'כפר נפש-איש עשרו' (מש' יג ח) — 'אם-כפר יושת עליו ונתן פדין נפשו ככל אשר-יושת עליו' (שמ' כא ל).
 'מצדיק רשע ומרשיע צדיק תועבת ה' גם-שניהם' (מש' יז טו) — 'ונקי וצדיק אל-תהרג כי לא-אצדיק רשע' (שמ' כג ז), 'ודל לא תהדר בריכו' (שם שם ג).
 'פלגי-מים לב-מלך ביד-ה', 'על-כל-אשר יחפץ יטנו' (מש' כא א) — כעניין הכבוד לב פרעה.
 'אשת חיל' שבסוף משלי דומה קצת לנשים החכמות שבמלאכת המשכן (שמ' לה כה-כו).
 וראה עוד מבוא 'דעת מקרא' למשלי עמ' 52-54 וצרף הדברים לכאן.

בין שאר ספרי שלמה לבין ספרנו

שיר השירים :

'לססתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי' (שה"ש א ט) — 'כי בא סוס פרעה ברכבו' (שמ' טו יט).
 'אפריון עשה לו המלך שלמה' וגו' (שה"ש ג ט-י) — רמו למשכן (בייחוד ע"פ בעלי המדרש).

קהלת :

'גם במדעך מלך אל-תקלל ובחדרי משכבך אל-תקלל עשיר' וגו' (קה' י כ) — 'אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר' (שמ' כב כז).

בין אסתר לבין ספרנו :

'כי-גדול מרדכי בבית המלך' וגו' (אס' ט ד) — כמשה שהיה גדול מאד בעיני עבדי פרעה (שמ' יא ג).
 '... וזכרם לא-יסוף מזרעם' (אס' ט כח); 'ונכתב בספר' (שם שם לב) — 'כתב זאת זכרון בספר' וגו' (שמ' יז יד).

בין דניאל לבין ספרנו :

דניאל ניצח את החרטומים והמכשפים כמו משה. דניאל וחבריו לא השתחוו לצלם, כמו שכתוב 'לא-תשתחוה להם ולא תעבדם' (שמ' כ ד). בתפילת דניאל (שם פרק ט) רמו למידות הרחמים וליציאת מצרים.
 'ולמשח קדש קדשים' (ט כד) — 'ומשחת אתו לקדשו... והיה המזבח קדש קדשים' (שמ' כט לו-לז).
 המספר 'אלף מאתים ותשעים' (דנ' יב יא) — הוא שלוש פעמים המספר 'שלשים שנה וארבע מאות שנה' של שעבוד מצרים (שמ' יב מ-מא).

בין דניאל לבין ספרנו

דניאל וחבריו לא אכלו משולחן המלך (דנ' א ח ואילך), לקיים מצוות התורה: 'ואנשי-קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו' (שמ' כב ל).
דניאל וחבריו היו בהם חכמה בינה ודעת ורוח אלהים, כמו האומנים במלאכת המשכן (דנ' א ד; שם ד טו ועוד — שמ' לא ג ועוד).
נבוכדנאצר בא לידי הכרה 'די לא איתי אלה אחרן די-יכל להצלה כדנה' (דנ' ג כט), והרי זה כעניין יתרו שבא לידי הכרה 'כי-גדול ה' מכל-האלהים' וגו' (שמ' יח יא).
'מלכותה מלכות עלם ושלטנה עם-דר ודר' (דנ' ג לג); 'הוא אלהא חיא וקים לעלמין' (שם ו כז) — 'ה' ימלך לעלם ועד' (שמ' טו יח); 'זה-שמי לעלם וזה זכרי לדר דר' (שם ג טו).
'ברין אלההון די-שדרך... ושיזב לעבדוהי' (דנ' ג כח) — 'ברוך ה' אשר הציל אתכם' (שמ' יח י).
'עד די-תנדע די-שליט עלאה (קרי) במלכות אנשא' (דנ' ד כב) — 'למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ' (שמ' ח יח).
'וספרין פתיחו' (דנ' ז י); 'כל-הנמצא כתוב בספר' (שם יב א) — 'מחני נא מספרך אשר כתבת' (שמ' לב לב).
'ומלכותא ושלטנא ורבותא די מלכות תחות כל-שמיא יהיבת לעם קדישי עליונין' וגו' (דנ' ז כז) — 'והייתם לי סגלה מכל-העמים כי-לי כל-הארץ, ואתם תהיו-לי ממלכת כהנים וגוי קדוש' (שמ' יט ה-ו).
'מכון מקדשו' (דנ' ח יא) — 'מכון לשבתך... מקדש אדני' (שמ' טו יז).

ג. המקבילות שבהפטרות

ההפטרות נקבעו, בדרך כלל, על פי דמיון מסויים לעניין שבפרשה שבתורה הנקראת באותו היום. יש שהדמיון הוא על פי הפשט, ויש שהוא על פי המדרש. ועל כל פנים — המקבילות בין פרשיות התורה ובין הפטרותיהן ראויות לעיון מיוחד. על כן נביא כאן רשימה מפורטת של המקבילות האלה. וברשימה זו נביא את ההפטרות של מנהגי כל הקהילות שבימינו (למעט מנהגים שעברו מן העולם ונזכרים רק בספרים) על פי ההפטרות שבמהד' הרב מ' ברויאר בתוספת מנהגים אחרים המצויינים ברשימה שבתנ"ך מהד' דותן (הסדר על פי סדר הנביאים). וראה ערך 'הפטרה' באנציקלופדיה התלמודית כראש כרך י.

לפרשת 'שמות':

מנהג אחד — מפטירין ביש' כז ו: 'הבאים ישרש יעקב' עד 'ונוקשו ונלכדו' (כח ג), ואין רוצים לסיים במלים אלה של פורענות, על כן מדלגים וקוראים את